Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

Пастера 13 ПУБЛІ

ЦОШТ НУМАРУ 5 КАП.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.

Матар'ял прымаецца—з 9-й да 3½ гадз.

Нявыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: На 1 месяц . . . . . — 90 к. „ 3 „ . . . . . 2 р. 70 к. „ 6 „ . . . . . 4 р. — к. „ 1 год . . . . . 8 р. — к. Замена адрасу: іншагародняя — 20 к. гарадская . . . . . — 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: За радок пашпарэлі пасьля тэксту — р. [illegible] к. За радок пашпарэлі паперэд тэкстам 1 р. — к. За радок пашпарэлі перад тэкстам 1 р. 50 к. Сялешняя на 50 проц. дарожэй. Зніжэнні тарыфу бярэцца 10 проц. налогу.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: За 1 дакумант . . . 35 кап. За кожны дадатковы . . . 15 „ Беспрадпл. і чырвонаармейцы за дакумант . . 15 „ За кожны дадатковы . . 5 „ Публікацыі ЗАГСу—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, ва ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і на ўсіх пашт.-тэл. канторах. АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

9 год выданьня. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 37 (2225) Нядзеля, [illegible]-га лютага 1928 г.

Збор страхавых плацяжоў неабходна ўзмацніць.

На СССР сёлета разам з недаімкай за мінулыя гады павінна паступіць збору страхавых плацяжоў па сялу звыш 110 млн. руб. На 1 студзеня г. г. паступіла ўсяго страхавых плацяжоў па сялу разам з недаімкай мінулых год прыблізна 42 млн. руб.

Гэткае становішча са зборам страхавых плацяжоў неабходна прызнаць зусім ненармальным і зьвярнуць на гэта самую сур'ёзную ўвагу.

Больш усіх адсталі па збору акладу ў параўнаньні з мінулым годам РСФСР і БССР.

Некаторыя даныя, характарызуючыя сучаснае становішча са зборам страхавых плацяжоў у вёсцы, зазначаюць на наступныя прычыны, якія затрымліваюць пасьпешны ход збору страхавых плацяжоў. Пачынаючы з бягучага апэрацыйнага году, згодна пастановы СНК СССР, саюзных рэспублікам было нададзена права збор страхавых плацяжоў праводзіць праз РВК і сельсаветы, ці як і раней зьбіраць праз спэцыяльных зборшчыкаў. Гэтым правам для бягучага году ў поўнай меры скарысталіся РСФСР і БССР. Мінулы пэрыяд па збору страхавых плацяжоў праз РВК і сельсаветы выявіў шэраг адмоўных момантаў, на якія неабходна зьвярнуць сур'ёзную ўвагу.

Першай адмоўнай зьявай зьяўляецца тое, што ня ўсюды РВК ахвотна ўзялі на сябе збор страхоўкі, другой, паколькі збор страхавых плацяжоў супадае са зборам адзінага сел.-гасп. падатку, то РВК і сельсаветы ў першую чаргу зьбіралі апошні. Былі гэткія выдадкі, калі сяляне прыносілі ў сельсавет страхоўку, але з тае прычыны, што яны яшчэ не запланілі падатку, сельсавет не хацеў прымаць страхоўкі, пакуль не заплацяць падатку.

Камісійная ўзнагарода, устаноўленая Дзяржстрахам за збор страхавых плацяжоў, РВК затрымліваюць у сябе і нічога не даюць сельсаветам, праз якія, галоўным чынам, праводзіцца збор.

Вось тыя недахопы, якія выявіліся ў начатковы пэрыяд збору страхавых плацяжоў пізавымі органамі ўлады.

Неабходна зараз-жа ўжыць самыя рашучыя захады да зьнішчэньня гэтых недахопаў і ўзмацненьня збору страхавых плацяжоў.

Першыя тэрміны дабрахвотнага ўзносу страхавых плацяжоў [illegible] мінулі. Хутка мінуць і апошнія тэрміны. Дзені-цэ ўжо пачалі ўжываць прымусовы спосаб зыску акладу. Страхавыя плацяжы павінны па ўсяму СССР быць сабраны да паловы лютага поўнасьцю. Гэта цьвёрда павінны памятаць пізавыя савецкія органы і ўжыць усе захады да выкананьня гэтай задачы. Урад, цэнтральныя партыйныя і грамадзкія органы далі ў гэтым напрамку самыя катэгарычныя ўказаньні.

РВК і сельсаветам неабходна падцягнуцца і абавязкова выправіць дапушчаныя ў мінулым памылкі. Трэба як мага ўзмоцніць збор плацяжоў на сяле; асабліваю ўвагу трэба надаць слабым у гэтым сэнсе раёнам. Становішча з страхавымі зборамі ў гэткіх раёнах неабходна высьветліць, пасылаючы туды спэцыяльных [людзей і пасьля гэтага ўжыць неабходныя захады.

110 млн. руб. страхавых плацяжоў, якія павінны быць сабраны ў працягу бліжэйшага часу, маюць вялікае народна-гаспадарчае значэньне. Страхавому апарату на мясцох неабходна ўжыць самыя энэргічныя захады як у адносіне аказаньня ўплыву на пізавыя органы ўлады, падахвочваючы іх да максымальнага ўзмацненьня збору страхоўкі, так і ў справе непасрэднай тэхнічнай дапамогі ім у гэтай справе.

Свячасовы і поўны збор гэткай значнай сумы страхавых плацяжоў поруч са зборам сел.-гасп. падатку мае характар мерапрыемства першараднай дзяржаўнай важнасьці.

Працэс Барыса Сьцяфанава.

ПАКАЗАНЬНІ СЬВЕДАК.—ТЭНДЭНЦЫЙНЫЯ АСЬВЯТЛЕНЬНЕ ЗАЯЎ СЬЦЯФАНАВА БУРЖУАЗНАЙ ПРЭСАЙ.

ВЕНА, 10-II. З бухарэсту паведамляюць, што ў сёмы дзень працэсу Барыса Сьцяфанава ня спыняўся допыт сьведак абароны.

Апытаныя ў якасьці сьведак старшыня і сэкратар унітарных прафсаюзаў Мюллер і Ян заявілі, што хоць унітарныя прафсаюзы займаюцца абаронаю эканамічных інтарэсаў рабочае клясы, аднак яны падпадаюць сыстэматычным прыцэнкам з боку ўлады.

Сьведкі Каганэ, Додан і Мар'я Эрліх, засуджаныя ўжо раней да зьняволеньня ў астрозе на тармін ад 3-х да 10-ці гадоў, у часе допыту пацьвердзілі, што сігуранца (румынская ахранка) вымушае паказаньні катаваньнямі.

Раней ны дэпутат Станеў з Дабруджы заявіў, што ў 1921 годзе генэрал Поповіч, які быў тады губарнатарам Бэсарабіі, паведаміў яму, што хоць проці Сьцяфанава няма ніякіх вулік, тым ня менш ён зьяўляецца «дзяржаўнанебясьпечнаю асобаю», і таму яго дэпутацкі мандат скасаваны.

Жадаючы паслабіць ураженьне ад шматлікіх заяў гэтага роду з боку сьведак, пракурор прымушан быў заявіць, што за адно толькі патрабаваньне самавызначэньня пакуль яшчэ ніхто ня быў адданы пад суд.

Орган унітарных прафсаюзаў Румыніі «Віяца Мунчыторэ» сьцвярджае, што буржуазныя газэты перабольшваюць заявы Сьцяфанава на судзе, імкнучыся намаляваць камуністычную партыю невялікаю групаю зьмоўшчыкаў, у той час як Сьцяфанаў у сапраўднасьці гаварыў аб арганізаванай барацьбе мас.

КАТАВАНЬНІ АХРАНКІ І АСТРОГ ЗРАБІЛІ ПАДСУДНЫХ НЕКАМУНІСТАЎ КАМУНІСТАМІ.

ВЕНА, 10-2. Сёмы дзень працэсу Барыса Сьцяфанава быў заняты паказаньнямі сьведак абароны, якія амаль што ўсе бяз выключэньня адмовіліся даць рэлігійную прысягу, як людзі антырэлігійных перакананьняў.

Сьведка, праваабаронца Віколь, заявіў, што нават абаронцам забаронена было падтрымліваць кантакт з абвінавачанымі і пацьвердзіў, што Сьцяфанаў і Захарэску цярпелі катаваньні.

Сьведка Нэніца, адзін з лідэраў унітарных прафсаюзаў, расказаў суду пра тэрарыстычныя захады сігуранцы ў адносінах да ўнітарных прафсаюзаў Галацу.

Дапытаны ў гэты дзень (перад паказаньнямі сьведак абароны) абвінавачаны Груя расказаў суду пра рэжым тэрору ў горна-прамысловай акрузе ў даліне рэчкі Жыль. Груя паведаміў, што 60 гарнякоў, у тым ліку і ён, арыштаваныя ахранкаю, цярпелі катаваньні, і што камуністам ён зрабіўся толькі ў астрозе.

ВЫСТУПЛЕНЬНЕ ПАЛІТЫЧНЫХ ДЗЕЯЧОЎ ЗА ЛЕГАЛІЗАЦЫЮ КАМПАРТЫІ.

На восьмы дзень працэсу суд заслухаў паказаньні выдатных палітычных дзеячоў. Былы прэм'ер і лідэр нацыянальнае сялянскае партыі Ваіда-Ваявод заявіў, што, на яго думку, дзейнасьць рабочых арганізацый можа адбывацца далей, бо яна не ўяўляе для Румыніі ніякае небясьпекі, паколькі кансэрватыўнае сялянства, пібыта, даволі моцнае, каб паралізаваць камуністычны рух. „Кампартыя,—заявіў сьведка,—мае права на поўную волю ў галіне арганізацыйнай дзейнасьці, пакуль яна застаецца ў рамках сучасных законаў. Камуністы, якія ўжо чацьверты год зьяўляюцца ў розных вайсковых астрогах, павінны быць вызвалены, бо яны патрэбны для палітычнае кансалідацыі і аднаўленьня вольнага абмену думкамі". У такім самым сэнсе гаварыў на карысьць легалізацыі кампартыі і другі лідэр нацыянальна-сялянскае партыі Міхалахэ.

НАСТУП ІМПЭРЫЯЛІЗМУ ПАЎНОЧНА-АМЭРЫКАНСКІХ ЗЛУЧ. ШТАТАЎ.

НАГЛАЕ ПАТРАБАВАНЬНЕ ДА ЎРАДУ САЛЬВАДОРА.

НЬЮ-ЁРК, 1-II. Пасланьнік Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатаў у Сальвадоры паведаміў сальвадорскае міністэрства замежных спраў, што ён лічыць патрэбным, каб урад ужыў рэпрэсыўныя захады проці ўсіх газэт, якія зьмяшчаюць на бачным месцы паведамленьні аб барацьбе генэрала Сандына ў Нікарагуа. Некаторым газэтам было ўжо заўлажана аб патрэбе трымаць больш умераны тон у іх паведамленьнях наконт Сандына.

Сальвадорскі камітэт абароны незалежнасьці Нікарагуа пасьля прыезду ў Сальвадор лётніка Ліндбэрга перадаў яму адрас з навіншаваньнем, у якім, аднак, зазначана, што Ліндбэрг зьяўляецца зброяй амэрыканскага імпэрыялізму. У зьвязку з гэтым пасланьнік Злучаных Штатаў затрабаваў ад сальвадорскага ўраду высылкі старшыню камітэту Э. Р. Самора.

БАЯЦЦА ПРАЎДЫ.

НЬЮ-ЁРК, 1-2. Улада Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатаў у Нікарагуа забараніла місіі амэрыканскіх лібэралаў і нацыфістаў спаткацца з начальнікам нікарагуанскіх паўстанцаў генэралам Сандына.

Ізноў арышт правадыроў калёрадзкіх стачачнікаў.

НЬЮ-ЁРК, 1-2. Вайсковая ўлада ізноў арыштавала Франка Пальмэра—аднаго з лідэраў бастуючых гарнякоў Калёрадо. Пальмэр быў сябром першае амэрыканскае рабочае дэлегацыі ў СССР. Разам з Пальмэрам быў арыштаваны работнік кіруючае забастоўкаю арганізацыі індустрыяльных рабочых сьвету Пэкбіт.

Абодвы яны былі арыштаваны зьвязку з нядаўнім забойствам паліцыяй 2-х бастуючых рабочых у Уолсэнбурзе з прычыны таго, што губарнатар Калёрадо Адамс усклаў на Пальмэра адказнасьць за гэтае забойства, нібыта ім справакаванае. Суд, аднак, устанавіў вінаватасьць паліцыі і падкрэсьліў, што для забойства ня было ніякіх падстаў.

Шанхай на ваенным становішчы.

ШАНХАЙ, 11-II. Газэта «Сін Ван-Бао» паведамляе, што „з-за боязьні камуністычных непакояў" учора ўведзена ваеннае становішча ў раёне Шанхаю. Камісар па замежных справах зьвярнуўся да консульскага корпусу з просьбаю прыдушыць камуністычную прапаганду ў сэтльмэнце.

СТАЧКА ШАНХАЙСКІХ ТЭКСТЫЛЬШЧЫКАЎ.

ШАНХАЙ, 11-II. [illegible] «Фар Істэрн Таймс» паведамляе, што ў Шанхаі забаставалі рабочыя японскіх і кітайскіх тэкстыльных фабрык.

ПРЫМІРЭНЧЫЯ ЗАХАДЫ.

ШАНХАЙ, 11-II. З Нанкіну паведамляецца, што нядаўна назначаны старшыня нанкінскага ўрадавага камітэту Тан-Ен-Кай выяжджае ў Ханькоу з мэтаю дасягнуць згоды між Чан-Кай-Шы і Бай-Цзун-Чы.

Наступ Фыня і Ен-Сі-Шана.

ШАНХАЙ, 11-II. З Нанкіну 10-га лютага паведамляюць, што Ен-Сі-Шан перайшоў у наступ уздоўж чыгункі Тайюань-Чэнтцін. Чжылійскі генэрал Ван-Фа-Гуй здаўся Фынь-Юй-Сяну.

Водгук тых самых паведамляньняў, Суп-Чуан-Фан і Чжан-Цзун-Чан рыхтуюцца да эвакуацыі Цзінаню (галоўны горад правінцыі Шандунь).

ПАРАЖЭНЬНЕ МУКДЭНЦАЎ.

ШАНХАЙ, 11-II. Сюды надасланы весткі, што шансійскае войска нанесла паражэньне мукдэнскаму войску ў Пэнгуане, у заходняй частцы правінцыі Шансі.

ПАЎСТАНЦЫ Ў АРМІІ ЧЖАН-ЦЗО-ЛІНА.

ПЕКІН, 10-II. З тысячы мукдэнскіх салдат, паўстаўшых нядаўна на чыгуначнай станцыі Янлюцьзін каля Цянь-Цьзіня, злоўлена толькі 30. Іншыя, як паведамляе японскае агентства „Нішон Дэмпо", уцяклі ў напрамку на поўнач.

СТАЧКА МАНЧЖУРСКІХ ТЫТУНЁЎШЧЫКАЎ.

ПЕКІН, 9-II. Водгук паведамленьняў з Мукдэну 1930 рабочых усходня-азіяцкае тытунёвае фабрыкі ў Інкоу абвясьцілі 2-га лютага забастоўку, патрабуючы павялічэньня заработку і выплаты яго цьвёрдаю валютаю.

ЗАМАХ НА ВАНДРОЎНАГА МІНІСТРА.

ТОКІЁ, 9-II. Агенцтва Сімбун-Рэнго паведамляе, што ў Сінгапуры ўчынен замах на жыцьцё У-Чжао-Чу (былы міністр замежных спраў нанкінскага ўраду, які робіць зараз падарожжа ў Эўропу).

ПЕРАДВЫБАРЧЫ ТЭРОР ПІЛСУДЧЫНЫ.

Перадвыбарчыя арышты:

у Віленшчыне і Галіцыі.

ВАРШАВА, 10-II. Арышты на Віленшчыне ня спыняюцца. Арыштавана шмат палітычных дзеячоў, якія бралі актыўны ўдзел у перадвыбарчай барацьбе. У лютым на Віленшчыне адбудзецца шмат палітычных працэсаў.

З усходняе Галіцыі і Валыні таксама паведамляюць аб арыштах. На Валыні апошнімі днямі арыштавана 28 чалавек.

у Парафіянаве.

У Парафіянаве арыштавана 4 асобы, якіх абвінавачваюць у антыдзяржаўнай дзейнасьці.

у Глыбокім.

„Слово" паведамляе, што ў Глыбокім арыштован кіраўнік Бел. Канцэрацыйнага банку Яркавец. Адначасова арыштаваны члены „Сялянска-Работніцкага Аб'яднаньня"—В. Скурка, Несьцяровіч і Рэдзька.

у Вільні.

8 лютага г.г. у Вільні арыштаваны тры сябры „Беларускай Сялянскай Партыі", сэкратар т-ва бел. школы Карп і б. член „Грамады" Рэшатаў.

у Дукштах.

Гэтымі днямі паліцыя арыштавала на ст. Дукшты пейзага Б. Вікотэна за распаўсюджаньне сярод масцовай людзкасьці камуністычнай літаратуры.

Замятаюць сьляды злачынства.

ВАРШАВА, 10-II. Водгук паведамленьняў з Вільні, судовае сьледзтва па справе аб забойстве віленскага ўпаўнаважанага блёку рабоча-сялянскага адзінства па выбарах у сойм Шэйсра вусім не пасоўваецца. У выніку сьледзтва ніякіх новых даных выкрыць не ўдалося.

Каб спрытней акалпачыць масы.

ВАРШАВА, 10-2. У Львоўскім раёне райённыя старасты арганізуюць зьезды войтаў (сельскіх старастаў) і інш. урадавых асоб з мэтамі агітацыі за ўрадавы сьпіс.

Правакацыйная хлусьня.

Газэта „Слово" (№ 32) паведамляе: „Па загаду адміністрацыі сканфіскован наклад перадвыбарчых лятучак, выданых беларускім камітэтам „Грамады", які заклікае галасаваць за № 18.

Папершае—камітэту „Грамады" няма, а калі-б ён нават і быў, дык ніколі-б не заклікаў-бы галасаваць за № 18 блёку нацыяналістаў, у якім бяруць удзел ворагі „Грамады" Ярэміч і Рагуля.

Канфіскацыя і адмена канфіскацыі „Сялянскай Нівы".

Урадавы камісар гор. Вільні загадаў налажыць арышт на беларускую сельсакгаспадарчую газэту „Сялянскую Ніву" ад 9 лютага г. г.

Ваяводзкая ўправа зьняла аднак з „С.Н." канфіскацыю.

Чыноўнікі бязудзельны.

ВАРШАВА, 10-2, Верхня-Сілескі сойм пастанавіў забараніць дзяржаўным чыноўнікам браць удзел у перадвыбарчай агітацыі.

Канфіскацыя адозвы „Вызваленьня".

Па загаду ўрадавага камісара г. Варшавы сканфіскована адозва «Вызваленьня», у якой у пачатку ўспамінаюцца выбары 1919 і 1922 г. у сойм, потым ідзе вострая крытыка сьпіску № 1 „Беспартыйн. блёку супрацоўніцтва з урадам" і націску на выбары з боку ўраду.

«Рымляне ўсходу».

Вядомы, хоць і малады, „санацыйны пісьменьнік" паручнік Кадэн-Бандроўскі прачытаў на гэтых днях у Вільні лекцыю на тэму: «Рымляне ўсходу», у якой, вразумела „даказаў", што такімі рымлянамі зьяўляюцца палякі..

Тугут зноў уступіў у «Вызваленьне».

Пісьмом у рэд. «Роботніка» б. правадыр партыі «Вызваленьня» С. Тугут, які выступіў з яе гады два таму назад, паведамляе, што ён зноў уступіў у заложаную ім партыю, бо «падпартыйнасьць можа быць палічана за трусасьць, калі не за спэкуляцыю".

Абвінавачаньні проці б паслоў Ф. Галавача, А. Шапэля і У. Шакуна.

«Дз. Віл.» паведамляе, што Ф. Галавач абвінавачан па 129 арт. К. К., Д. Шапэль—па арт. 102 і 154 К. К. і У. Шакун—па арт. 532 і 144 К. К.

Наскок паліцыі на шулерню Паўлюкевіча.

„Дзеньнік Віл" (№ 31) паведамляе, што 7 лютага г.г. каля 11 гадз. уночы, паліцыя зрабіла рэвізію дакумантаў у асоб, якія гулялі ў лёто ў памяшканьні так зв. „Беларускай Хаткі", ці як яе звычайна называюць у Вільні—у шулерні „д-ра" Паўлюкевіча. „Рэвізія—піша „Дз. Віл."—зроблена была таму, што частка „гасьцей гэтай „хаткі" рэкрутуецца з асоб падазроных, маючых часамі багатае крымінальнае мінулае".

М. Біржышка ў Кракаве.

Праф. ковенскага унівэрсытэту М. Біржышка прачытаў у Кракаве лекцыю на тэму: «Аб сучасным стане досьледаў па літоўскай гісторыі і літоўскай літаратуры».

На лекцыі было шмат прысутных.

Шавіністычны дэбош.

30 польскіх студэнтаў узарваліся ў рэстаран «Вэрсаль» у Вільні і, стэрарызаваўшы публіку, сталі біць харыстаў і харыстак, спяваючых расейскія песьні.

Публіка пакінула. Студэнты дэбошылі, колькі хацелі і толькі ў 5 гадзін раніцы, дзякуючы выкліканаму ў дамамогу паліцыі вайсковаму аддзелу, удалося супакоіць іх шавіністычны ўчынак.

Гіндэнбург адцягвае роспуск парляманту.

БЭРЛІН, 10-2. Гіндэнбург зьвярнуўся да Маркса з лістом, у якім зазначае на „пажаданасьць ажыцьцёвіць яшчэ да роспуску рэйхстагу задачы, для выраішэньня якіх узьнікла ўрадавая коаліцыя". Далей Гіндэнбург зварочваецца да Маркса з прапановаю „яшчэ раз пасьпрабаваць дамагчыся згоды наконт новага школьнага закону".

У палітычных колах лічаць, што ліст Гіндэнбурга да Маркса напісан пад уплывам нацыяналістаў, якія імкнуцца адцягнуць роспуск рэйхстагу на даўжэйшы на магчымасьці тэрмін.

Стрэлы ў дэманстрацыю стачачнікаў

ПРАГА, 6-II. У Фрывальдэне (Мараўская Сілезія) ужо 3 тыдні бастуюць рабочыя ільняных фабрык, усяго каля 1000 чал. 4-га лютага адбылася дэманстрацыя бастуючых, якая скончылася стычкаю з жандармэрыяй. Жандары стралялі ў натоўп. Некаторыя рабочыя і работніцы паранены.

Уваход прафсаюзаў Уругваю ў Прафінтэрн.

НЬЮ-ЁРК, 1-II. Агенцтва „Асашыэйтэд Прэс" паведамляе, што Уругвайскае прафсаюзнае аб'яднаньне «Увіён Сындыкаль Уругвай» пасылае свайго прадстаўніка на надыходзячы кангрэс Прафінтэрну.

Ва «Увіён Сындыкаль» існуе дзьве плыні—камуністычная і анархо-сындыкалісцкая, якая выступае проці ўваходу аб'яднаньня ў Прафінтэрн. Пастанова паслаць на кангрэс дэлегата, як відаць, была ўхвалена пад уплывам добрых водгукаў аб дасягненьнях савецкага ўраду дэлегата Лацінскае Амэрыкі, які наведаўся ў СССР у часе кастрычнікавых урачыстасьцяў.

Перадвыбарчы манэўр цьвёрдалобых.

ЛЁНДАН, 7-II. Прэм'ер Бальдвін заявіў у палаце вобшчын, што законапраэкт аб пашыраньні выбарчага права дасьць магчымасьць жанчынам, дасягнуўшым 21 году, браць удзел у бліжэйшых выбарах у парлямант (у сучасны момант жанчыны карыстаюцца выбарчым правам толькі ад 30-цігадовага ўзросту).

Лідэр гішпанскіх рэспубліканцаў аб СССР.

НЬЮ-ЁРК, 1-2. Лідэр гішпанскае рэспубліканскае партыі Родрыго Сарыяно, які вярнуўся нядаўна з падарожжа ў СССР, наведаў краі Лацінскай Амэрыкі. Ён прачытаў у Мантэвідэо (сталіца Уругваю) некалькі лекцый, у якіх з пахвальбою адгукваўся аб становішчы рабочых і сялян у СССР і аб дасягненьнях савецкага ўраду.

Родрыго Сарыяно, які ня можа па палітычных прычынах вярнуцца ў Гішпанію, мае намер пасяліцца ў Уругваі.

Плячкайціс—агент ахранкі.

КОЎНА, 6-II. Каб пераканацца ў правільнасьці літоўскіх афіцыйных паведамленьняў, што Плячкайціс (удзельнік таўрогенскага путчу, член ЦК сацыял-дэмакратычнае партыі), будучы членам сойму, служыў адначасна і ў літоўскай ахранцы, рэдактар газэты «Летувос Жыніёс» Барткевіч зьвярнуўся за даведкаю да дырэктара дэпартаменту міністэрства ўнутраных спраў Сташэвіча, які падцьвердзіў гэтыя весткі. Плячкайціс служыў у контр-разьведцы за штомесячную ўзнагароду.

Клічуць у госьці пуцілаўцаў.

БЭРЛІН, 4-II. На дэлегацкім сходзе рабочых вядомых бэрлінскіх аўтамабільных заводаў «НАГ» абмяркоўваўся ліст пуцілаўскіх рабочых, у якім пуцілаўцы выказваюць жаданьне паслаць у Нямеччыну дэлегацыю. Большасьцю ўсіх проці аднаго голасу ўхвалена рэзалюцыя, якая вітае ідэю пасылкі ў Нямеччыну савецкае рабочае дэлегацыі. Рэзалюцыя падкрэсьлівае, што рабочым заводаў «НАГ» зробяць усё магчымае, каб дамагчыся ад нямецкае ўлады дазволу на доўгі абыт дэлегацыі ў Нямеччыне. Нарэшце рэзалюцыя заклікае рабочых усіх бэрлінскіх прадпрыемстваў далучыцца да патрабаваньня рабочых «НАГ».

У САЮЗНЫХ РЭСПУБЛІКАХ.

САЦЫЯЛЬНА-КУЛЬТУРНЫЯ ПАТРЭБЫ У СЕЛЕТНІМ БЮДЖЭЦЕ СССР.

МАСКВА. Праэкт бюджэту СССР на 1927-28 г., складзены Наркамфінам СССР і перададзены зараз на разгляд саюзнага ўраду, дае выразны малюнак культурнага росту краю. Галоўнаю асаблівасьцю рэспубліканскіх бюджэтаў на бягучы год зьяўляецца значны рост бюджэтаў найбольш адсталых у культурных адносінах рэспублік у параўнаньні з рэспублікамі культурна разьвітымі. Так, бюджэт Узьбецкае рэспублікі сёлета проці леташняга ўзрос на 12,6 проц., а Туркменскае—нават на 18 проц. Бюджэт РСФСР сёлета ўзрос на 11 проц., Беларусі—амаль што на 9 проц., Закаўказьля—на 11,3 проц. і Украіны—на 12 проц.

Асабліва цікавы рост выдаткаў на сацыяльна-культурныя патрэбы ў найбольш адсталых рэспубліках. Водгук надыкаў, выдатных фінансістаў, усе маса выдаткаў на асьвету ў 1927-28 годзе будзе складаць у СССР 833 мілёны рублёў і перавысіць леташнія затраты на 20 проц. пры росьце адзінага дзяржаўнага бюджэту на 14 проц. Сёлета на асьвету будзе выдадзена ў сярэднім 5 р. 51 кап. на душу, калі мець на ўвазе ня толькі бюджэтныя асыгнаваньні на асьвету, але і выдаткі на гэтую-ж мэту прафсыяльных і грамадзкіх арганізацый. Значэньне гэтае лічбы будзе выразнейшым, калі ўспомніць, што царская Расея ў 1913 г. траціла на асьвету 2 р. 13 кап. у сярэднім на душу.

НІВОДНАГА СЯЛЯНСКАГА ДВАРА БЕЗ ПАЗЫКІ.

Ліст т.т. Калініна, Пахомава і Бруханова да старшынь райвыканкомаў і сельсаветаў.

МАСКВА, 9-2. Старшыня ЦВК СССР Калінін, старшыня цэнтральнае камісіі спрыяньня рэалізацыі навыкі ўзмацненьня сялянскае гаспадаркі Пахомаў і Наркамфін Бруханаў зьвярнуліся да старшынь усіх раённых і валасных выканкомаў, а таксама да сельсаветаў з адкрытым лістом, у якім гаворыцца, што старшыні раённых, валасных выканкомаў, а таксама сельсаветаў павінны стаць правадзіцамі навыкі ў шырокія масы сельскага жыхарства, грошы ад якое пойдуць на ўзмацненьне сялянскае гаспадаркі. Працаўнікі нізавых савецкіх органаў павінны ўжыць усе захады, каб кожны селянін быў у курсе справы аб новай назыцы. Няхай ня будзе сялянскага двара без аблігацыі навыкі ўзмацненьня сялянскае гаспадаркі. Няхай сялянства СССР возьме прыклад ад рабочае клясы, якая накрыла ўвосені леташняга году двухсотмілённую пазыку індустрыялізацыі ў адзін-два месяцы.

На 7-мігадзінны рабочы дзень.

ЗАКОНАПАЛАЖЭНЬНІ АБ ПРАЦЫ ДЛЯ ПЕРАВЕДЗЕНЫХ ПРАДПРЫЁМСТВАЎ НЕ МЯНЯЮЦЦА.

МАСКВА, 10-II. Камісія УЦСПС па правядзеньні 7-мігадзіннага рабочага дню ў адказ на запыты з месц зазначыла, што становішча аб адпусках і аплаце звыштэрміновае працы, як і інш. законапалажэньні аб працы, застаюцца ў моцы і пры правядзеньні 7-мігадзіннага рабочага дню.

ПЕРАВОД 6-ЦІ ХАРЧОВЫХ ПРАДПРЫЁМСТВАЎ.

МАСКВА, 10-II. ЦК саюзу харчавікоў зазначыў, што, у якасьці вопыту, сярэдчаны рабочы дзень будзе уведзены ў Маскве на новаадноўленым хлебазаводзе, у Днепрапятроўску на новаабсталяваным мляне, у Ростове-на-Дану—на мляне і хлебазаводзе. Усяго міркуецца ахапіць 7-мігадзінны рабочы дзень у выгадзе вопыту на 6 прадпрыемствах.

СУД НАД ЗАБОЙЦАЮ ІТАЛЬЯНСКАГА ВІЦЭ-КОНСУЛА.

АДЭСА, 10-2. Сёньня ў акруговым судзе распачаўся працэс аб забойстве італьянскага віцэ-консула Котыё. На лаўцы падсудных забойца Дабравольскі і перакупшчык крадзеных рэчаў Гуковіч. Пасьля зачытаньня акту абвінавачаньня быў апытан Дабравольскі, які падрабязна апавядаў аб абставінах забойства, аб якіх у свой час паведамлялася. Наўпрасьць у яго супольнікаў Дабравольскі адхіляе.

Падсудны Гуковіч прызнаецца, што ўзяўся прадаць футра Котыё, але ня ведаў, што яно крадзенае.

ПРЫКЛАД ДЛЯ ІНШЫХ.

ПРАСКУРАЎ, 10-2. Сяляне вёскі Шыўцы, Дзеравінскага раёну, Праскураўскае акругі, нагрузілі 80 фурманак хлеба і паслалі яго з музыкаю і чырвонымі сьцягамі ў раён. На сьцягу было напісана: «Мы прадаём хлеб праз кааперацыю дзяржаве, якая клапоціцца аб узьнёсьці нашае гаспадаркі».

У АПОШНІ ЧАС.

(Атрымана з 1 гадз. уночы).

ЭКАНАМІЧНЫЯ ПЕРАМОВЫ МІЖ НЯМЕЧЧЫНАЙ І СССР.

БЭРЛІН, 11-II. Сёньня ў міністэрстве па чужаземных справах адбылося першае супольнае пасяджэньне савецкай і нямецкай дэлегацыі па эканамічных перамовах між Нямеччынай і СССР. На чале нямецкай дэлегацыі стаіць начальнік усходняга аддзелу міністэрства па чужаземных справах Валлярд. На чале савецкай дэлегацыі стаіць член калегіі Наркамгандлю СССР Шлейфер.

У прывітатных прамовах абодвых старшынь дэлегацый падкрэсьлівалася значэньне маючых адбыцца перамоў на эканамічных узаемаадносінах між Нямеччынай і СССР. Абодвы старшыні дэлегацый выказалі пажаданьне зьнішчыць існуючыя цяжкасьці і давесьці перамовы да здавальняючага для абодвых бакоў канца.

ПРЫСУД ПА СПРАВЕ СЬЦЯФАНАВА.

ВЕНА, 11-2. Учора вынесен прысуд на працэсу Сьцяфанава і таварышоў. Сьцяфанаў засуджан к 8 гадам катаргі, Захарэску—к 7 гадам. Рэшта апраўдана.

МЯЦЕЖ СУПРОЦЬ ФЫНЬ-ЮЙ-СЯНА.

ПЕКІН, 11-II. Чатыры генэралы Фынь-Юй-Сяна падняслі супроць яго мяцеж. Фынь-Юй-Сян тэлеграфна зьвярнуўся к нанкінскаму ўраду з просьбай аб дапамозе. Зносіны між Чэн-Чжоу, Янаянам і Ханькоу спынены. Адзін з паўстаўшых генэралаў пачаў наступаць на Гунсян (на Мукдэнскай чыг.), дзе знаходзіцца адзіны арсэнал Фынь-Юй-Сяна.

За дзень.

„Санацыйны" выбарны бандытызм.

На тэлеграфных і газэтных вестках з Польшчы выбарная кампанія там ужо ў поўным разгары. Кампанія гэтая носіць цяпер зусім іншы характар, як пры выбарах 1922 г. Тады хоць і былі папыткі «санацыі», але яны былі ў параўнаньні з сучаснымі нейкімі нясьмелымі, дзіцячымі.

У Зах. Беларусі санацыя 1922 г. выпусьціла на выбарную арэну вадомага «генэрала» Балаховіча, «д-ра Паўлюкевіча, Дзергача і інш., якія ў саюзе з пілсудчыкамі спрабавалі свае сілы пры помачы рэвальвэраў у кішэні і «санацыйных» дубінак. Беларускі народ у часе выбарных мітынгаў ня раз высоўваў проці іх свае «санацыйныя» аглоблі ад вазоў, праганяў іх і на выбарах урачыста праваліў.

Цяпер пілсудчыкая «санацыя» выступае на выбарах больш падрыхтавана і не з такімі дзікімі прыёмамі барацьбы.

«Санацыя» не падсылае цяпер на беларускія мітынгі сваіх агентаў-бандытаў. Яна падсылае сваіх правакатараў-шпікоў, якія за ўсім сачаць і даносяць па начальству. А начальства чакае моманту і, пераканаўшыся, што час настаў, раптам арыштоўвае цэлыя камітэты, утвораныя для выбарных спраў, высоўвае беспадстаўныя абвінавачаньні ў антыдзяржаўнай дзейнасьці, садзіць людзей пад замок і гэтым разьбівае і робіць зусім немагчымай перадвыбарчую працу.

Такая сыстэма разьбіваньня выбарнай акцыі практыкуецца цяпер у Заходняй Беларусі і ў Зах. Украіне.

Шпікі і адміністрацыя пачалі ўжо масавыя арышты беларускіх дзеячоў з «Камітэту Рабоча-Сялянскага Аб'яднаньня».

Польскія газэты ўсіх санацыйных і чорнасоценных кірункаў, як-бы згаварыўшыся, падаючы весткі аб гэтых арыштах, называюць арыштаваных „грамадаўцамі" і камуністамі, якія вядуць антыдзяржаўную працу і г. д.

На абшарах Віленшчыны і Навагрудчыны адбываюцца арышты ня толькі тых, якія належаць да камітэтаў «Беларус. Раб.-Сял. Аб'яднаньня», але і «Беларуск. Сялянскай Партыі» Станкевіча, а ў некаторых выпадках і сяброў «Белсельсаюзу» Ярэміча. Арыштамі актыўных беларускіх элементаў сучасная санацыя хоча зусім разваліць беларускую выбарную акцыю.

А ну, ці ўдасца...

Як сацыял-дэмакраты дапамагаюць рабочым.

Гэтымі днямі сацыял-дэмакратычным камітэтам саюзу мэталістаў Магдэбургу быў разасланы ўсім камуністам, членам саюзу мэталістаў і дэпутатам гарадзкое думы наступны ліст:

«Паважаны калега.

Мы яшчэ раз прапануем табе зьняць твой подпіс з прапановы камуністычных членаў гарадзкое думы наконт бастуючых і лёкаутаваных мэталістаў. Мясцовая арганізацыя нямецкага саюзу мэталістаў не даручала табе выстаўляць тыя патрабаваньні, якія зьмяшчаюцца

Перад выбарамі у Польшчы.

У пачатку будучага месяца (сакавіка) у Польшчы адбудуцца выбары новага парляманту.

Польскі парлямант складаецца з 2-х палат: адна называецца соймам (польскі сойм), другая—сэнатам.

Розьніца між гэтымі палатамі такая: сойм абіраецца ў складзе 444 дэпутаты ўсім жыхарствам Польшчы, дасягнуўшым 21-гадовага ўзросту. Сэнат-жа абіраецца ў складзе 111 дэпутатаў па ваяводзтвах (так называецца ў Польшчы акруга, губэрня), прычым права выбараў у сэнат маюць асобы, якія дасягнулі 30-хгадовага ўзросту і пражылі ў данай мясцовасьці ня менш аднаго году.

Па сутнасьці-ж між соймам і сэнатам вялікая розьніца ў іх правох. З прычыны таго, што па канстытуцыі Польшчы права канчатковага вырашэньня кожнага пытаньня належыць не сэнату, а сойму;—сэнат у Польшчы адыгрывае нязначную ролю, рашаючае-ж значэньне мае сойм.

Так кажа канстытуцыя—асноўны закон краю. На справе-ж, як вядома, у Польшчы рашаючае значэньне належыць Пілсудскаму і яго групе. Захапіўшы ў маі 1926 г. пры дапамозе ўзброенага перавароту, проці волі сойму, уладу ў Польшчы, Пілсудскі паказаў, што «ўсенароднаму прадстаўніцтву» ў буржуазным краі—грош цана, што ён плюе на ўсе парляманты, на ўсе выбары. Па прыкладу Мусаліні ў Італіі, Пілсудскі—верны паслугач капіталістаў і абшарнікаў—устанавіў у Польшчы сваю дыктатуру і зьяўляецца там поўным гаспадаром. Улада ў буржуазнай краіне належыць таму, у чыіх руках узброеная сіла і падтрыманьне багатых людзей.

Аднак, захапіўшы ўладу ў свае рукі, Пілсудскі і ня думаў разганяць сойм, а проста зрабіў з яго сваю паслухмяную зброю.

Для чаго-ж яму патрэбен сойм, калі ўлада і без таго досыць моцная?

Гэта зусім зразумела. Парлямант у буржуазнай краіне зьяўляецца магутным сродкам ашуканьня мас. Ён зьяўляецца шырмаю для дыктатуры капіталістаў і абшарнікаў. І Пілсудскі, зусім зразумела, ня хоча без асаблівай матрэбы адмаўляцца ад існаваньня сойму, які прыкрывае яго дыктатуру.

Для групы Пілсудскага вельмі важна атрымаць як мага больш месц у сойме, каб лепш забясьпечыць сваё панаваньне. Відома, калі-б большасьць у сойме атрымалі буржуазныя ці кулацкія партыі, якія хацелі адабраць уладу ў Пілсудскага, ён разгоніць яго ў момант, але гэта ўскладніла-б працу польскіх фашыстаў (пілсудчыкаў). Вось чаму пілсудчыкі за апошнія месяцы ўзмоцнена рыхтаваліся да выбараў.

У чым выяўляецца гэтая падрыхтоўка?

Перш за ўсё ў тым, каб не прапусьціць у сойм сапраўдных прадстаўнікоў працоўных—камуністаў. У гэтым сэнсе і група Пілсудскага, і ўсе іншыя буржуазныя і абшарніцкія партыі, і меншавікі дзейнічаюць супольна. Па гэтаму пытаньню ўсе яны—заадно. Разгром рабоча-сялянскіх арганізацый, запаўненьне астрогаў рэвалюцыянерамі, шалёная барацьба паліцэйшчыны супроць рабоча-сялянскага руху—вось гэтады працы пілсудчыкаў і іх абшарнікаў у часе выбарчай кампаніі.

Самі пілсудчыкі выступаюць на выбарах, як „беспартыйны блёк супрацоўніцтва з урадам". Тут аб'яднаюцца арганізацыі польскіх абшарнікаў і капіталістаў, інтэлігенцыя і сялянскія групы, якія ідуць за Пілсудскім, нацыянальная рабочая партыя (невялікая партыя, за якой ідуць нацыянал[illegible]на настроеныя рабочыя), [illegible] буржуазея. Яш[illegible] і яўрэйская [illegible] адначым, што група Пілсудскага ўсіляк выкарыстоўвае дуавенства, якое яшчэ мае ў Польшчы нямалы ўплыў, каб завербаваць галасы веруючых працоўных.

Лёзунгам групы Пілсудскага зьяўляецца ўзмацненьне, замацаваньне існуючай улады. У перадвыбарчай кампаніі яны ўсіляк выкарыстаюць сваю ўладу. Чыноўнікі і афіцэры разьязджаюць, агітуюць, вядуць перагаворы з рознымі палітычнымі групамі, арганізуюць выбарчую кампанію.

Пілсудчыкі стараюцца, і нават маюць посьпех, як мага больш разлажыць, паслабіць іншыя партыі, адшчапляючы ад іх цэлыя групы. Яны казыраюць «посьпехамі» ўраду: замірэньнем нацыянальных акраін, надворна-палітычнымі посьпехамі, узмацненьнем арміі і г. д.

Для буржуазна-абшарніцкіх колаў «козырам» у карысьць Пілсудскага зьяўляецца тое, што ён усімі сіламі стараецца перамагчы рабоча-сялянскі рух, што на барацьбу з працоўнымі сіл не шкадуюць. І гэта зусім правільна. Пілсудчыкі толькі забываюць аб адным: рэвалюцыйны рух, ня гледзячы на ўсе іх стараньні, расьце. Гэтаму спрыяе ня толькі тое, што эканамічнае становішча рабочых і сялянскіх мас вельмі цяжкае, і што ў адказ на паліцэйскі разгул расьце рабочы пратэст, але і тое, што масы працоўных ведаюць цану абяцаньням і Пілсудскага і меншавікоў, і ўсіх іншых груп абшарнікаў і капіталістаў.

* * *

Цікава, што ўсе партыі (за выключэньнем рабоча-сялянскага блёку) ідуць на выбары бяз лёзунгу рашучай барацьбы з Пілсудскім за ўладу, наадварот, загадзя гатовы супрацоўнічаць з ім: «занадта-ж ён мае сілу».

Важнейшымі пасьля пілсудчыкаў групамі на выбарах зьяўляюцца партыя «Вызваленьне» і польская сацыялістычная партыя (дробна-буржуазная сялянская партыя і меншавікі). Прымушаныя па свайму стану часамі выступаць (праўда, вельмі асьцярожна) супроць учынкаў Пілсудскага, адкрыта накіраваных супроць рабочых і працоўных сялян, яны, па сутнасьці, на справе плятуцца і пасьля выбараў будуць плясьціся ў хвасьце ў пілсудчыкаў.

Кулацкая партыя «Пяст» будзе выступаць на выбарах супольна з «хрысьціянскімі дэмакратамі». Гэтыя партыі дамагаюцца яшчэ больш рашучай палітыкі супроць рабочых і нацыянальных меншасьцяў, чым гэта праводзіць Пілсудскі. Да захопу ўлады Пілсудскім партыя „Пяст" была ўрадавай і карысталася вялікім уплывам. Зараз яе ўплыў ужо меншы, але ўсё-ж яна зьяўляецца буйнай партыяй, за якою ідзе, прынамсі, большасьць кулакоў. А за «хрысьціянскімі дэмакратамі» ідзе яшчэ нямала веруючых сялян і нават рабочых.

Можна спадзявацца, што правыя групы—«Пяст» і «хрысьціянскія дэмакраты», як і буйная буржуазная партыя «нацыянал дэмакратаў», атрымаюць на гэтых выбарах значна менш галасоў, чымся на мінулых выбарах.

Што-ж датычыць рэвалюцыйных дэпутатаў, дык, паўтараем, ня гледзячы на ўсе меры, ужытыя ў гэтым напрамку ўсімі партыямі і ўладаю, рабоча-сялянская група ў сойме ўзмацнілася. Бо рабоча-сялянскае адзінства—гэта адзіная рэвалюцыйная сіла, якая супроць-ставіцца фашысцкай уладзе, нацыянальнаму ўціску і ўсяму капіталістычна-абшарніцкаму ладу Польшчы. І колькі ні стараюцца прыдушыць рэвалюцыйны рух аб'яднаныя сілы капіталістаў, абшарнікаў, меншавікоў і духавенства,—адзіны рабоча-сялянскі фронт, у нявычайна цяжкіх умовах, няўхільна ўзмацняецца.

Якія-б, аднак, ні былі вынікі выбараў, ніякіх зьмен у бліжэйшы час у Польшчы чакаць няможна. Фашысці разгул ня спыніцца да таго часу, пакуль яго ня зьнішчыць пераможная пралетарская рэвалюцыя.

О. М.

Весткі адусюль.

Міжнародны шахматы турнір

БЭРЛІН. 3-га лютага распачаўся міжнародны шахматны турнір. Бяруць удзел Багалюбаў, Рэты, Німцовіч, Зэміш, Тартакавэр і інш.

32.000 кілёмэтраў па паветры.

НЬЮ-ЁРК, 9-II. Францускія лётнікі Кост і Лебры прыляцелі ў Вашынгтон, скончыўшы распачаты імі 10-га кастрычніка палёт. Лётнікі пакрылі 23 тысячы міль (больш, як 32 тысячы кілёмэтраў).

Па Беларускай ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Самаабкладаньне.

ЧЭРВЕНЬ. Вёска ДУБАЎРУЧЧА самааблажылася натураю на пабудову школы: падвоз лесаматар'ялу, каменьня, пяску, гліны і інш.—усяго, у пераводзе на грошы, на суму каля 2000 руб.

Вёска ГАЙДУКОВА-СЛАБОДКА, якая даўно чакае школы, самааблажылася на прыстасаваньне пад школу, здабытага імі ад КСУ будынку—прыбудаваць трысьцен і абсталяваць школу. Праца сялян ацэньваецца ў 600 руб.

Бацькоўскі сход вучняў РАВАНІЦКАЙ 7-ХГОДКІ І-га канцэнтру самааблажыўся на закупку апалу для школы, што дае 70 руб.

Вёска ЗАМАСТОЧЧА, Рудзянскага с-с., у парадку самааблажаньня ўзяла на сябе перавоз вялікага будынку з б. жаўнтку Б. Валадута і пабудову яго на месцы для школы: даваць чорнарабочую сілу, падвезьці каменьне, пясок і іншы матар'ял—усяго на суму каля 800 руб.

Вёска ЧЫРВОНАЯ СЛАБАДА самааблажылася на заканчэньне пабудовы школы: падвезьці 500 шт. цэглы, што на мінулым тыдні і выканала. Праца ацэньваецца ў 125 руб. А.

У МАЛОЧНАЙ КААПЭРАЦЫІ НЕ ХАПАЕ КОРМУ.

Гомель, 11-II. Ня гледзячы на павялічэньне ліку дойных кароў у малочных арцелях, колькасьць малака, дастаўляемага малочнай каапэрацыяй у Гомелі не павялічваецца. Малочныя арцелі адчуваюць вялікі недахват у канцэнтраваным корме (жмыхі, высеўкі), з-за гэтага і зьніжаецца ўдой. Штодзённа малочныя арцелі ў сярэднім збываюць ў Гомелі да 540 пуд. малака.

10.000 РУБЛЁЎ ЭКАНОМІІ.

Гомель, 11-II. Ва ўсіх застрахаваных, якія атрымліваюць лякарствы з аптэк, набіраецца вялікая колькасьць рознае пасуды і ўсё гэта выкідаецца вон. А між тым, лічачы кожную бутэльку ці банку па 3 кап., выходзіць даволі значная сума, якая выкідаецца вон.

За мінулы год застрахаваным было адпушчана па акрузе 330.000 рэцэптаў у пасудзе, і, такім чынам, на апошнюю было патрачана 9.900 руб.

Фармацэўтычнае кіраўніцтва рашыла зрабіць эканомію і спыніла выдачу лякарстваў з аптэк у сваёй пасудзе. Кожны застрахаваны павінен мець з сабою пасуду.

Вопыт іншых гарадоў БССР паказаў, што гэтая мера праходзіць безбалюча, даючы магчымасьць зрабіць эканомію даволі значнае сумы і скарыстаць яе на іншыя мерапрыёмствы па абслугоўваньню застрахаваных.

ПАД СУД ЗА НЯДБАЙНАСЬЦЬ У СЫСКАНЬНІ СТРАХОЎКІ.

Віцебск, 11-2. Прэзыдыум Акрвыканкому аддаў пад суд 4-х членаў Замасточанскага і Машканскага сельсаветаў за нядбайныя адносіны ў спагнаньні страхоўкі.

КУРСЫ САДАВОДАЎ І ПЧАЛЯРОЎ.

Гомель, 11-II. На вёсцы Рэчках, Веткаўскага раёну, праведзены 2-х тыдневыя курсы па садоўніцтву, гародніцтву і пчалярству. Курсы наведвала 27 сялян валоцінных вёсак, пераважна пажылых.

Такія-ж курсы праведзены ў 2-х вёсках Рэчыцкага раёну і гэтымі днямі адчыняюцца ў Чачэрскім раёне.

ЗГАРЭЎ МЛЫН «КРАСНАЯ ЗВЕЗДА».

Магілеў, 11-2. Згарэў Магілеўскі млын «Красная Звезда» з усім абсталяваньнем. Пажар пачаўся з вышкі (млын зьмяшчаўся ў трохпавярховым будынку). Машыннае і лесапільнае аддзяленьне ўдалося адстаяць ад агню. Магілеўшчына страціла найлепшы па абсталяваньню і найбуйнейшы ў акрузе таварны млын.

ДАПАМОГА ЧЫРВОНАГА КРЫЖУ ВЁСЦЫ.

Гомель, 11-II. Акруговы камітэт Чырвонага Крыжу асигнаваў са сваіх сродкаў 1.900 руб. на пабудову студняў і лазьняў у шэрагу вёсак акругі.

Пазыка ўзмацненьня сялянскае гаспадаркі.

РЭАЛІЗАЦЫЯ ПАЗЫКІ НА МЯСЦОХ.

(У Цэнтральнай Камісіі па рэалізацыі сялянскае пазыкі).

Як ідзе рэалізацыя ў Менскай акрузе.

Учора, 11 лютага, адбылося пасяджэньне Цэнтральнай Камісіі па рэалізацыі сялянскай пазыкі. На пасяджэньні камісіі прысутнічалі прадстаўнікі Наркамфіну СССР т. т. Фашынскі і Абрамсон.

Камісія заслухала даклад Менскай акруговай камісіі аб ходзе рэалізацыі пазыкі ў межах акругі. Дакладчык т. Танхілеўскі паведаміў, што да гэтага часу на акрузе рэалізавана сялянскае пазыкі на 40.000 руб. Наогул-жа, кампанія яшчэ не пасьпела належна разьвярнуцца.

Па гэтым пытаньні выступіў цэлы шэраг таварышоў.

Т. Хацкевіч у сваёй прамове адзначыў, што Менская акруга павінна быць першай у галіне рэалізацыі сялянскай пазыкі. На нас ускладзена адказная задача, і трэба зьвярнуць больш увагі на бягучую кампанію. Акруговая камісія павінна сачыць за тым, каб заўсёды падтрымоўваць слабыя вучасткі гэтага фронту.

Трэба склікаць нарады з тых таварышоў, якія былі на месцах, каб выкарыстаць вопыт для далейшай працы.

На справу рэалізацыі пазыкі павінны зьвярнуць увагу і цэнтральныя установы. Тут павінен прысьці на дапамогу Лесбел; да апошняга часу гэта ўстанова вельмі тупа дагаварвалася з Цэнтральнай Камісіяй па справе рэалізацыі пазыкі.

Недахопы ў рэалізацыі.

Камісія заслухала даклады т.т. Барташэвіча, Варапылава, Фашынскага і Абрамсона, якія нядаўна прыехалі з райёнаў, дзе яны праводзілі працу па рэалізацыі пазыкі.

Тав. Абрамсон быў у некалькіх месцох Віцебскай і Полацкай акруг.

Пабываўшы ў Хацімскім сельсавеце, Віцебскага р., дакладчык знайшоў наступны малюнак. Да 28 студзеня сельсавет не атрымаў в райёну часовых квітанцый, у сельсавеце ня была арганізавана камісія, таксама ня былі наняты контр-агенты. У Мазлоўскім сельска-гаспадарчым таварыстве старшыня таварыства катэгарычна адмовіўся распаўсюджваць пазыку. У Астравенскім сельсавеце ўсе прысланыя плякаты спакойна ляжалі над сталом старшыні сельсавету, квітанцый ня было, і ніякая работа наогул не вялася.

Той жа самы малюнак назіраецца ў рабоце дакладчыка заўважыў у Полацкай акрузе. У Бардовіцкім сельсавеце старшыня не прыцягнуў контр-агентаў, сходы не праводзіліся, камітэты ўзаемадапамогі ніякага ўдзелу ня прымаюць у працы, ня прымаюцца захады да рэалізацыі пазыкі на рынках.

Як у Віцебскай, так і Полацкай акругах не практыкаваліся выклікі старшынь РВК для інструктаваньня.

Тав. Фашынскі падзяліўся сваімі ўражаньнямі з падарожжа па Магілеўскай і Бабруйскай акругах у мэтах рэалізацыі пазыкі.

У Магілеўскай акрузе пры інструктаваньні зрабілі памылку ў тым, што дапусьцілі рэалізацыю пазыкі ў раскладку. У Лупалаўскім і Магілеўскім райёнах работа вельмі слаба разьвярнулася.

Што настанавіла камісія.

Па дакладах т.т. Фашынскага і Абрамсона Цэнтральная Камісія прыняла наступную пастанову.

Даручыць акруговым камісіям праверыць дырэктывы, дасланыя на лініі РВК, на ход узмацненьня кампаніі зьвярнуць увагу акруговае камісіі на неабходнасьць пасылкі адказных працаўнікоў акругі ў раёны і сельсаветы, даручыць акруговым камісіям прадставіць да 1-га сакавіка пісьмовыя справаздачы аб ходзе кампаніі. Запрапанаваць акруговым камісіям канкрэтныя дырэктывы РВК, на якія менна патрэбы мяркуецца выкарыстаць перадаваемы ў распараджэньне райённых бюджэтаў 10 проц. адлічэньня ад рэалізацыі пазыкі, вызначаючы мэтавае прызначэньне гэтых адлічэньняў на сялянскіх сходах.

Трэба шырэй разгарнуць работу па рэалізацыі пазыкі ў мясцох збору сялян, у прыватнасьці на рынках, у дамох селяніна і г. д., а таксама ўжываць выклікі і перакліч паміж вёскамі праз мясцовы сялянскі друк.

Да 8-га лютага рэалізавана на 33.100 руб.

ГОМЕЛЬ, 11-II. (Ад ул. кар.). Рэалізацыя пазыкі ўзмацняецца. Да 8 лютага рэалізавана аблігацый пазыкі на 33.100 р. Асобныя райёны далі: Брагінскі—8000 руб., Хойніцкі—7650 р., Гомель—3000 руб. Слабей праходзіць рэалізацыя ў Церахоўскім і Веткаўскім райёнах, якія рэалізавалі пазыкі толькі на 1000 руб. Па Уваровіцкім райёне раскуплена аблігацый толькі на 427 руб.

Выконваем абавязак.

(Доўскі р., Гомельск. акр.).

Кампанія распаўсюджваньня аблігацый пазыкі ўзмацненьня сялянскае гаспадаркі разьвярнулася шырока.

Усе сілы райёну—настаўніцтва партыйцы, вясковы актыў, каапэрацыя—пушчаны ў ход. Цяжкасьць гэтай работы тлумачыцца правядзеньнем адначасова некалькіх кампаній.

Перадавым аказаўся пасёлак „Прагрэс", дзе 12 гаспадарак купілі аблігацый на 160 р. Адзін селянін (Кулага Прохар), улічваючы важнасьць пазыкі, купіў аблігацый на 30 РУБ.

Не адстае вёска Міхалёўка, якая падпісалася на ўсе 100 проц. двароў, прычым адна жанчына купіла аблігацый пазыкі на 42 РУБ. 50 КАП.

Бядняцкі пасёлак Нова-Суткаў падпісаўся на пазыку на 75 пр. свайго складу.

ЭКАНАМІЧНА МОЦНЫ ПАСЁЛАК „РЭКОРД" (40 ГАСПАДАРАК) ПАКУЛЬ ШТО НЯ КУПІЎ НІВОДНАЕ АБЛІГАЦЫІ.

Агулам у Перадзельскім сельсавеце прадана аблігацый пазыкі на 1050 руб.

Праца яшчэ не разгарнулася.

ВІЦЕБСК, 11-2. (Ад ул. кар.). У Сіроцінскім райёне рэалізацыя пазыкі толькі яшчэ пачынаецца. Аблігацыі пазыкі атрыманы. Да апошняга часу рэалізавана толькі на 300 руб. Слабая рэалізацыя тлумачыцца тым, што мясцовыя працаўнікі аддаюць вельмі мала ўвагі гэтай важнай справе.

Моладзь разумее свой абавязак.

Ворша, 9-II. (Ад ул. кар.). Вучні і настаўнікі Берасьцепаўскай школы сялянскай моладзі падпісаліся на 150 руб. пазыкі. Сярод сялянства вучні распаўсюдзілі пазыкі на 130 р.

Слухачы Цяцерынскай школы сялянскай моладзі падпісаліся на 20 р.

Лёзунгі да дзесятай гадавіны Чырвонай Арміі.

1) Кастрычнікавая рэвалюцыя стварыла сваю Чырвоную армію—узброены апору дыктатуры пралетарыяту.

Няхай жыве рабоча-сялянская Чырвоная армія.

2) У 10-ю гадавіну Чырвоная армія цьвёрда стаіць на варце СССР—самастойнасьці стычные банкаўцы рабочых усяго сьвету.

Няхай жыве 10-я гадавіна Чырвонай арміі.

3) 10-я гадавіна Чырвонае арміі—агляд баявой магутнасьці і абароназдольнасьці Савецкага Саюзу.

4) УсеКП(б)—прадаўжальнік і будаўнік Чырвонае арміі. Шчыльней аб'ядноўваем баявыя шэрагі вакол УсеКП(б) і ае Ленінскага ЦК.

5) Чырвонаармеец і чырвонафлётнік—верныя вартаўнікі савецкай краіны. Вітань байцом і камандзірам Чырвонае арміі і флёту.

6) «Мы стварылі армію, якая перш раз у гісторыі ведае, за што яна змагаецца». (ЛЕНІН).

7) Рабочыя і сяляне! У 10-ю гадавіну Чырвонае арміі памятайце аб вайсковай небясьпецы, вывучайце вайсковую справу, уступайце ў ТДА-Авіяхім, узмацняйце абарону Савецкага Саюзу.

8) Узмацнім дапамогу Чырвонай арміі і клопаты аб ёй. Рабочы, селянін—трымай мацней сувязь з Чырвонай арміяй.

9) У 10-ю гадавіну Чырвонай арміі шле братэрскае прывітаньне барацьбітам пралетарыяту Захаду і прыгнечаным народам Усходу.

10) У барацьбе з імпэрыялізмам мы не адны: разам з намі ад сьцягам Леніна групуюцца новыя калёны працоўных Захаду і Усходу.

11) Працоўныя ўсяго сьвету! Стварайце адзіны баявы фронт проці наступу імпэрыялізму, проці ваеннага нападу на Савецкі Саюз.

12) Чырвоная армія—узброены аград міравой рэвалюцыі.

Няхай жыве сусьветны Кастрычнік.

13) Кіраўніцтва рабочых камісараў і асабісты прыклад самаахвярных барацьбітоў—камуністаў зрабілі з Чырвонае арміі непераможную сілу.

14) Мы перамаглі больш моцнага ворага тым, што „ў арганізацыі Чырвонай арміі была праведзена пасьлядоўнасьць, цьвёрдасьць пралетарскага кіраўніцтва ў саюзе рабочых і працоўнага сялянства проці ўсіх эксплёататараў". (ЛЕНІН).

15) Саюз рабочых, сялянскае беднаты і серадняку для перамогі сацыялізму—аснова моцы Савецкага Саюзу, аснова магутнасьці яго арміі.

16) «Чырвоная армія зьяўляецца жывым увасабленьнем змычкі вёскі з гарадзкім пралетарыятам». (ВАРАШЫЛАЎ).

17) Колчак і Юдэніч, Дэнікін і Урангель—слугі царскае і чужаземнае буржуазеі. Чырвоная армія выкінула ўсіх іх за межы савецкага краю.

Няхай жывоне по раможная армія пралетарскай рэвалюцыі.

18) У лютай барацьбе, церпячы голад, холад, суровыя недахваты і ахвяры, Чырвоная армія разарвала кола контр-рэвалюцыі і адбіла ўзброены напад імпэрыялістаў.

Няхай жыве рабоча-сялянская Чырвоная армія.

19) Вечная памяць загінуўшым у баёх героям чырвонаармейцам. Яны пулі завет жывым—самаахвярную адданасьць рэвалюцыі.

20) Чырвонаармеец, чырвонафлётнік, чырвоны лётчык! Палепшайце сваю баявую падрыхтоўку. Будзьце на варце, пільна ахоўвайце межы першага краю Саветаў.

21) Камсамольцы, рыхтуйцеся да абароны рабочае дзяржавы. Набывайце ваенныя веды. Станавіцеся ў першыя шэрагі абаронцаў СССР.

22) Работніцы і сялянкі! Дапамагайце ўзмацненьню Чырвонай арміі. Уступайце ў ваенныя і санітарныя гурткі. Рыхтуйцеся да абароны Савецкага Саюзу.

23) Камсамолец—прыкладны, дысцыплінаваны баец Чырвонай арміі.

24) Піянэр, у Чырвонай арміі вучыся змагацца за справу рабочага класу.

25) Дапрызыўнікі і перамеўнікі Удзьмайце сваю ваенную падрыхтоўку. Рыхтуйцеся стаць у шэрагі байцоў за справу рабочых і сялян.

26) Няхай ня будзе ніводнага рабочага і селяніна, бедняка і серадняка, які ня ўмее баранiць са зброяй у руках сваю рабоча-сялянскую дзяржаву.

27) Трапна страляць, уладаць вінтоўкаю і кулямётам, умець карыстацца прыцігазам—гэтаму павінны навучыцца ўсе прапоўныя Савецкага краю.

28) Скарачэньне рабочага дню выкарыстаем для ўзмацненьня ваеннае падрыхтоўкі рабочых.

29) Перад тварам ваеннае небясьпекі прафсаюзы стануць мясцовай школай ваеннае падрыхтоўкі пралетарыяту.

30) Ня 2 мільёны, а дзесяткі мільёнаў членаў ТДА-Авіяхіму—так адкажуць рабочыя і сяляне СССР на спробы ворагаў.

31) Чырвоная армія—узброены саюз працоўных усіх нацыянальнасьцяў СССР.

32) Індустрыялізацыя СССР—аснова яго абароназдольнасьці. Пралетары, шляхам вытворчасьць працы. Умацоўвай абарону сваёй дзяржавы.

33) Узмацнім ваенную прамысловасьць, Дамо новыя атрады самалётаў і танкаў. Павялічым выраб вінтовак і кулямётаў. Непераможнае зробім край Саветаў.

34) Гаспадарчы рост—аснова абароназдольнасьці Савецкага Саюзу. Усе сілы на ўзмацаваньне гаспадаркі краю, на рацыяналізацыю вытворчасьці, на барацьбу з бюракратызмам і марнатраўствам.

35) Над кіраўніцтвам ленінскае партыі Чырвоны Флёт з могілак зруйнаваных караблёў стаў грозным вартаўніком Савецкага краю.

36) Чырвоная армія рыхтуе ня толькі байцоў: Чырвоная армія—школа сацыялізму для міліёнаў рабочых і сялян.

37) Мы стварылі свой камандны склад з рабочых і сялян. Няхай жыве Чырвоны камандзір, кіраўнік і прыяцель чырвонаармейца.

38) Ня толькі Чырвоная армія ў цэлым, але і камандны склад Чырвонай арміі яўляе сабою адно суцэльнае з рабочай класай і сялянствам.

39) Прывітаньне ваенным спэцыялістам старое арміі, аддаўшым свае веды і энергію справе будаўніцтва Чырвонай арміі.

40) „Наш чырвонаармеец—не ранейшы царскі салдат, запалоханы, які зьяўляўся простай машынай у руках начальства. Наш чырвонаармеец—поўнакраўны грамадзянін рэспублікі". (Фрунзе).

41) Камуністы былі, ёсьць і будуць гераічнымі салдатамі міжнароднае рэвалюцыі, авангардам рабочых, кіраўнікамі працоўных у будаўніцтве сацыялізму і ў абароне яго ад класавых ворагаў.

42) З 600 тысяч камуністаў у часе грамадзянскае вайны—300 тысяч змагалася ў шэрагах Чырвонае арміі. Камуністы былі і будуць яром Чырвонае арміі.

43) Савецкі ўрад вядзе палітыку міра. Магутная, баяздольная Чырвоная армія—апора, якая стрымлівае імпэрыялістаў ад вайны проці СССР.

44. Мы хочам міру, каб пабудаваць сацыялізм. Імпэрыялісты рыхтуюць вайну, каб сарваць нашае будаўніцтва. Будзем гатовы да адпору ворагу.

Трэба спыніць зьнішчэньне лесу.

Лясоў на Беларусі лічыцца—3250000 гэктараў, з якіх добрай лясной плошчы лічыцца—2670000 гэкт.

Гадавы водпуск драўніны за 1926-27 г.—6910181 куб. мэтр., якія разьмяркоўваюцца: а) сялянам: будаўнічай драўніны—542532 куб. мэтр., дроў—914814 куб. мэтр.; б) гарадзкому насельніцтву: будаўнічай—80298 куб. мэтр., дроў—168700 куб. мэтр.; в) транспарту, каапэратывам і прамысловасьці адпушчана будаўнічай драўніны—1523546 куб. мэтр., дроў—2642486 куб. мэтр.; д) лесазагатоўчаму аддзелу Наркамзему: будаўнічай драўніны—299147 куб. мэтр., дроў—860690 куб. мэтр.; е) лясной гаспадарцы: будаўнічай—16797 куб. м., дроў—74158 куб. м.

Сапраўдная патрэба ў драўніне сялян на 1927-28 г.:

Будаўнічай драўніны—1275340 куб. мэтр., дроў—5281440 куб. мэтр., іншых карыстальнікаў я ня прыводжу, бо галоўным чынам трэба здаволіць драўнінаю працоўнае сялянства, якое здавальняецца будаўнічай драўнінаю на 40 проц. і дрывамі на 13 проц.

Цяпер паўстае пытаньне — адкуль бярэ насельніцтва рэшту драўніны дзеля сваіх патрэбаў?

Гэты недахоп драўніны насельніцтва атрымлівае за кошт самачынных пасечак з дзяржаўных лясоў, а галоўным чынам з лясоў мясцовага значэньня; лясы мясцовага значэньня вельмі зьнішчаюцца самачыннымі высечкамі. Дзеля характарыстыкі таго, якія пасечкі робяцца ў лясох мясцовага значэньня, прывяду некалькі прыкладаў, якія я здабыў рэвізіямі лясоў мясцовага значэньня і інш. спосабамі.

Капыльскі райён, Ланцуцкі сельсавет, Вёска Чорнаброўка самачынна высекла лесу ў лясох мясцовага значэньня на 4165 р. 50 к.

Пухавіцкі райён, вёска Самін высекла 854 пні і плошчу ў 1,5 гэктара, на якой пні не налічаны; вурач. Бубноўка высекла каля 3000 пнёў.

Смалявіцкі райён, Амяльлянскае аб'яднаньне лесакарыстальнікаў, высекла 1236 пнёў на суму каля 3000 рублёў, Старынскае аб'яднаньне—на 447 руб., аб'яднаньне хутароў Сьцяпанава Пасека, Смольны і інш.—на 1443 руб.

Самахвалавіцкі райён, Дубняцкае аб'яднаньне высекла 1033 пні, вурач. Васілеўшчына—на 2.148 руб. 10 к., Трасьцянецкае аб'яднаньне—на 415 р. 40 кап., хут. Гадкі—на 674 р., вёска Азярышчына—на 978 руб., вёска Мядзьведжына—780 р. 90 к. і г. д.

Гэтак далей лясная гаспадарка існаваць ня можа, становішча лясной гаспадаркі трэба паленшыць, самачынныя высечкі трэба спыніць.

Са свайго боку прапоную наступнае:

1) У лясох мясцовага значэньня трэба ўвесьці платную настаянную лясную варту, якую аплачваць з прыбытку ад лясоў м. значэньня, яе трэба адпускаць насельніцтву за грошы, дарма беднаты, па таксах насельніцтву з павіжэньнем на 50 проц., а калі гэтага ня можна зрабіць, дык плаціць лясной варце з дзяржаўнага бюджэту, на кожны райён трэба назначыць хоць-бы па адзнаму абязчыку.

2) Ад чарговай рубкі лясоў мясцовага значэньня адмовіцца, бо гэта павялічвае толькі самачынныя высечкі.

3) Лесаводам па лясох мясцовага значэньня павялічыць сродкі на разъезды, таму што за адарванасьцю гэтых лясоў цяжка рабіць частыя агляды на месцы.

4) Павялічыць лік тарыфных таварыстваў і такім чынам дабывацца большага торгу, ад чаго зьменшацца самавольныя пасечкі лесу.

5) Даць магчымасьць гарадзкому насельніцтву купляць камусны вугаль.

6) Распаўсюдзіць таварыствы па вырабу чарапіцы і пустацелай цэглы, а таксама будаваць саманныя будынкі для гэтага падрыхтаваць патрэбную колькасьць інструктароў.

7) Сялянам прыгатаўляць лес для ўлёку з рознага валежніку, для чаго па лясьніцтвах зрабіць месячнік ачысткі лесу і за гэты час зьнішчыць усякую фармальную валакіту ў лясьніцтвах.

8) Ладзіць лекцыі для сялян, дзе праводзіць думку аб вялікай эканамічнай значнасьці лясоў дзеля сялянства Беларусі, лес стрымлівае шастаянны ўзровень грунтовае вады, стрымлівае сыпучыя пяскі, якіх на Беларусі ёсьць шмат, асабліва пад сасновымі лясамі; на лекцыях трэба падкрэсьліць, што беларускі дзяржбюджэт будуецца галоўным чынам з прыбытку ад лясной гаспадаркі, і калі будуць вялікія самачынныя высечкі лесу, дык гэты прыбытак паменшыцца і дзякуючы гэтаму ня будзе магчымасьці зьменшыць с.-г. падатак з бяднейшага насельніцтва, а таму трэба праводзіць думку, каб беднота прымала ўдзел у зьнішчэньні самачынных высечак лесу.

9) Павялічыць аплату лясной варты.

Правёўшы ў жыцьцё вышэйпаказаныя прапановы, можна спадзявацца, што самачынныя высечкі калі ня зусім зьнішчацца, дык значна зменшацца, і такім чынам становішча лесу паленшыцца.

Лесавод БАРЫСЕЙЧ Г. Б.

Пратэзіі выгнаных паноў.

Кастрычнікавая рэвалюцыя сагнала з абшараў Савецкае Беларусі і Савецкае Украіны многія тысячы панскае шаранчы, што аб'ядала і паскудзіла нашыя краіны. Спуджаная звонам Сірпа і Молата шаранча гэтая выляцела за нашую заходнюю граніцу і асела там, прагна чакаючы моманту, калі яна ізноў магла бы вярнуцца на сытнае і прывольнае жыцьцё на старых пясцох.

Пераварот Пілсудскага, які сам паходзіць з «Крэсаў» і зьяўляецца самым рашучым староньнікам далейшага чашырэньня Польшчы на ўсход, акрыліў надзеі «быўшых»: 19-га мая 1926 г., зараз-жа ўсьлед за маёвым перавротам, яны выдалі адозву, у якой паміж іншым, пісалі:

„Мы страцілі нашыя натуральныя варштаты, але разам з тым мы страцілі і ўсякія матар'яльныя сувязі, што залічаюць кожнага нармальнага грамадзяніна ў тую ці іншую грамадзкую клясу. Мы зьяўляемся грамадзянамі нашае бацькаўшчыны бяз усякіх агаворак. У нас цяпер не засталося дзеля захаваньня нічога матар'яльнага, ані зямлі, ані капіталу, ані прывілеяў. Дзеля таго, каб мы маглі жыць і працаваць, нам трэба толькі аднаго: вялікасьці нашае бацькаўшчыны!»

Гэтыя надсказы аб вялікасьці Польшчы якраз адпавядаюць імкненьням пілсудчыны. Захоп рэшты Беларусі і Украіны—вось мэта, якая яднае сучаснага дыктатара Польшчы і выгнаных з Савецкае Беларусі і Украіны абшарнікаў. Нясьвіжскае банкетаваньне і тост Пілсудскага за вечнасьць Радзівілаў зьявіліся яскравай дэманстрацыяй сувязі паміж пілсудчынай і абшарнікамі. «Камітэт закардонных палякаў», які яднае абшарнікаў, выгнаных з савецкіх рэспублік, запрацаваў пасьля таго яшчэ болей інтэнсыўна, праводзячы рэгістрацыю страчаных маёткаў і маемасьці і рыхтуючы вялізны рахунак, які паны абшарнікі думаюць прад'явіць працоўным масам Беларусі і Украіны ў выпадку ўдачы імпэрыялістычных плянаў Пілсудскага.

У апошнія часы «камітэт закардонных палякаў» прабуе здабыць дзеля сваіх трэбаваньняў падмогу заходнеэўрапейскіх капіталістаў, якія ў выніку рэвалюцыі страцілі свае фабрыкі і капіталы, а цяпер увесь час націскаюць на свае ўрады, каб тыя альбо вытаргавалі ў савецкага ўраду зварот стратаў, альбо нават дамагаліся іх сілаю аружжа. „Закардонныя палякі" спадзяюцца, што пры такіх абставінах ім удасца прышпіліць свае трэбаваньні к трэбаваньням заходніх капіталістаў і з дапамогаю апошніх трымаючыся за іх хвост, залезьці ў кішэню беларускага і украінскага селяніна.

Віленскае абшарніцка-

САВЕЦКАЯ ЎЛАДА ДАПАМАГАЕ СЕМ'ЯМ ЧЫРВОНААРМЕЙЦАЎ.

ДА ЮБІЛЕЮ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ ПАДАГУЛІМ ВЫНІКІ У СПРАВЕ ВЫКАНАНЬНЯ ЗАКОНАЎ АБ ІЛЬГОТАХ СЕМ'ЯМ ЧЫРВОНЫХ БАЙЦОЎ.

САВЕЦКАЯ КРАІНА ПАВІННА ВЕДАЦЬ СВАІХ ГЭРОЯЎ.

М. Т. Лебедзенка.

Нарадзіўся ў 1899 годзе ў Ананіеўскім павеце, Хэрсонскай губ. Сын селяніна-бедняка. 3 гады вучыўся у сельскай школе, але трэба было памагаць бацьбу працаваць — вучыцца кінуў.

У часе рэвалюцыі ўступіў у атрад Тарасенка, які апераваў каля Алёсы.

Увесь 1918 год ваяваў супроць Пятлюры. Пасьля, у складзе 45 стралковай дывізіі, прымаў удзел у баёх супроць Юдэніча, Махно, Цюцюньніка, Антонава і інш. банд.

Першы ордэн Чырвонага Сьцягу атрымаў за наступнае: у сьнежні 1920 году другая асобная конбрыгада імя тав. Катоўскага білася з ворагам над мястэчкам Сьцінко, Падольскай губ. Становішча брыгады было крытычнае: тры разы яна кідалася ў атаку на ворага і ўсе атакі былі адбіты ворагам. Становішча з кожнай хвілінай пагаршалася.

Камандуючы эскадронам аднаго з конпалкоў, тав. Лебедзенка з левага флангу кінуўся з эскандронам у атаку на ворага. У выніку, з невялікай колькасьцю байцоў тав. Лебедзенка разьбіў ворага і забраў у палон да 500 чалавек. Брыгада пайшла ў наступленьне і разьбіла банду да шчэнту.

Другі ордэн Чырвонага Сьцягу атрымаў пры наступных абставінах: у 1922 годзе дывізіі пад камандаю тав. Катоўскага было даручана разьбіць банду Цюцюньніка. У вёсцы Зьвіздаль, Кіеўскай губ., разгароўся вялікі бой. «Жалезная група» Цюцюнанікамоцна сядзела на сваёй пазіцыі, адбіўшы цэлы шэраг атак часьцяў тав. Катоўскага. Тав. Лебедзенка, даручыўшы камандаваньне сваім сьпешаным эскадронам узводнаму камандзіру і узяўшы ручны кулямёт і 7 байцоў, праз гароды тайком зайшоў у тыл ворагу. Вораг яго заўважыў і камандзе тав. Лебедзенка ужо нельга было выйсьці з вёскі, якую займаў вораг. Пачаўся бой у тылу ў ворага. На пярэдні яго лініі падняла паніка і ўцечка. Часьці тав. Катоўскага надыспулі сьнераду, і банда Цюцюньніка пасьля гэтага бою больш ужо не ўваскросла.

Дзяржаўная дапамога сем'ям чырвонаармейцаў.

(Віцебская акруга).

Праца па дапамозе сем'ям чырвонаармейцаў ёсьць адна з важнейшых галін працы акрвыканкому і стаіць далёка не на апошнім месцы. Па Віцебскай акрузе ў 1925-26 годзе налічвалася 3.201 чырвонаармейская сям'я. Вучот іх праводзіцца акруговым вайсковым камісарыятам. Нягледзячы на тое, што ў пачатку верасьня 1926 г. з боку АВК былі дадзены належныя ўказаньні райвыканкомам аб вучоце ільгот і дапамогі сем'ям чырвонаармейцаў, апошні да гэтага часу належным чынам не наладжан. Толькі некаторыя райвыканкомы маюць вучот. Большасьць-жа іх маюць толькі даныя аб колькасьці сем'яў чырвонаармейцаў, якія карыстаюцца ільготамі; за больш паўнымі весткамі гэтыя райвыканкомы насылаюць запытаньне ў сельсаветы і вясковыя КСУ. Пры чым, як выявіла абсьледаваньне, пастаноўка вучоту ільгот і дапамогі сем'ям чырвонаармейцаў у сельсаветах і КСУ прымушае жадаць нямат лепшага. Вучоту маемаснага становішча сем'яў чырвонаармейцаў няма. Ня ўсе ўстановы, асабліва ў вёсцы, маюць кодэкс законаў аб ільготах для сямей чырвонаармейцаў і значная частка нізавых савецкіх органаў слаба знаёма з гэтымі законамі. Але, ня гледзячы на гэта савецкія органы і ўстановы ў працэсе сваёй штодзённай працы аказваюць значную дапамогу сем'ям чырвонаармейцаў.

ІЛЬГОТЫ Ў ГАЛІНЕ ПРАЦОЎНАГА ЗЕМЛЯКАРЫСТАНЬНЯ.

Так, ад уплаты па земляўпарадкаваньні сем'і чырвонаармейцаў звальняліся згодна інструкцыі, якая зацьверджана калегіяй Наркамзему БССР. За 1926 год ад уплаты звольнена 14 гаспадарак, супроць 11 гаспадарак у 1925 годзе, надзелена зямлёй 10 гаспадарак, дападзелена 17. Дапамога с.-г. інвэнтаром аказана 44 сем'ям. Пазык насеньня і грашыма выдадзена 527 сем'ям. Лесу ў крэдыт адпушчана 131 сем'і і, апрача таго, крэдыту грашыма выдадзена на 1200 руб. У кэту суму—1200 руб.—уваходзіць таксама частка безваротнага крэд. Прадстаўленьне сем'ям чырвонаармейцаў у першую чаргу зямлі з ліку дзяржаўнай зямельнай маемасьці практыкавалася толькі ў тым выпадку, калі чырвонаармейская сям'я падыходзіць пад катэгорыю бяднящкіх гаспадарак. Аградапамога сем'ям чырвонаармейцаў аказвалася нараўні з іншым насельніцтвам. Ветэрынарна-лячэбная дапамога—таксама. Неабходна адзначыць, што акруговы зямельны аддзел зварачвае шмат увагі на праверку выкананьня закону аб ільготах сем'ям чырвонаармейцаў, шляхам пасылкі на месцы ўказаньняў і праверкі працы райзямкамісіі.

ПА СЕЛЬСКА-ГАСПАДАРЧЫМ ПАДАТКУ.

У 1925-26 годзе сем'і чырвонаармейцаў аўтаматычна звольнены ад падатку на суму 8.846 руб.53 кап. У перыяд падатковай кампаніі 1925-26 году разгледжана 2.697 заяў сем'яў чырвонаармейцаў, з якіх здаволена 2.472 на суму да 17.012 руб. Скаргаў на працу райённай падатковай камісіі было ўсяго 11, з якіх здаволена 8. Адсюль відаць, што райкамісіі досыць уважліва адносяліся да ільгот сем'ям чырвонаармейцаў. Што датычыцца да ільгот за 1926-27 год, то тут мы маем яшчэ ня поўныя весткі на 1-IУ-27 г., адкуль відаць, што ільготы прадстаўлены 3.719 гаспадаркам на суму 32.029 руб. 13 кап. Аднак у гэту суму і колькасьць гаспадарак уваходзяць сем'і ня толькі чырвонаармейцаў, але і інвалідаў вайны і вучняў.

ІЛЬГОТЫ Ў ГАЛІНЕ ПРАЦЫ І САЦЫЯЛЬНАГА СТРАХАВАНЬНЯ.

Акруговая камісія дапамогі дэмабілізаваным чырвонаармейцам, галоўным чынам, дапамагае дэмабілізаваным у адшуканьні працы. Аднак, вялікая колькасьць беспрацоўных на акрузе, адсутнасьць належнай кваліфікацыі ў дэмабілізаваных значна перашкаджала своячасоваму і поўнаму іх разьмяшчэньню на працу.

Ад 1-га ліпеня 26 г. па 1-е красавіка 27 г. зьнята з вучоту на прычынах няўкі на біржу працы 114 чал. Накіравана на працу: часовую 372 чал., на сталую 102 чал. Атрымлівалі дапамогу з страхкасы з кастрычніка 26 г. да красавіка 27 г. 163 чал.

ПА НАРОДНАЙ АСЬВЕЦЕ.

Ва ўсіх школах, як гарадзкіх, так і вясковых, дзеці сем'яў чырвонаармейцаў карыстаюцца ўсімі ільготамі, якія прадугледжаны кодэксам, за выключэньнем дармовай выдачы кніжак дзецям чырвонаармейцаў у гарадзкіх школах. Па лініі аддзелу народнай асьветы даваліся належныя ўказаньні мясцовым установам аб ільготах дзецям вайсковаслужачых. Медыцынская дапамога сем'ям чырвонаармейцаў аказваецца адноль кавая з іншым насельніцтвам, у горадзе сем'і вайскова-служачых карыстаюцца амбуляторным лячэньнем, як і застрахаваныя. Стацыянарная дапамога аказваецца акруговай больніцай.

ГРАМАДЗКАЯ ДАПАМОГА СЕМ'ЯМ ЧЫР-ЦАЎ.

Камітэты сялянскай узаемадапамогі маюць вучот сем'яў чырвонаармейцаў, якія адчуваюць патрэбу ў дапамозе. Гэта дапамога заключаецца ў тым, што сем'ям чыр-цаў камітэты выдаюць насенную пазыку, грошы на пракорм жывёлы, лесаматар'ял і часткова аказваюць працоўную дапамогу, у відзе калектыўнай апрацоўкі зямлі і г. д. Але дакладнага вучоту разьмераў гэтай дапамогі няма.

На аснове вышэйсказанага магчыма зрабіць наступныя вывады:

вучот сем'яў чырвонаармейцаў і іх маемаснага становішча на акрузе не наладжан.

Няма агульнага пляну кравядзеньня ільгот сем'ям чырвонаармейцаў. Мясцовыя працаўнікі слаба знаёмы з кодэксам і адсюль слабае правядзеньне яго ў жыцьцё.

Слабы кантроль над выкананьнем кодэксу законаў аб ільготах сем'ям чырвонаармейцаў.

Задача мясцовых органаў—зьнішчыць усе недахопы ў справе практычнага ажыцьцяўленьня кодэксу законаў аб ільготах сем'ям чырвонаармейцаў. Мы павінны наладзіць справу так, каб кожны чырвонаармеец быў упэўнен, што яго сем'я заўсёды будзе мець падтрыманьне в боку дзяржавы, на варце якой ён стаіць са стрэльбай у руках.

Партыйнае жыцьцё

Вясковы аддзел за працай.

15 зьезд партыі, надаючы асаблівае значэньне працы на вёсцы, пастанавіў арганізаваць пры адпаведных партыйных камітэтах вясковыя аддзелы, якія павінны праводзіць працу на вёсцы.

На аснове гэтай пастановы, пры Менскім акруговым камітэце КПБ 10 студзеня арганізован вясковы аддзел, загадчыкам якога вылучан т. Казак.

Гэты аддзел ужо вырашыў усе арганізацыйныя пытаньні, як выпрацоўка пляну працы і іншыя мерапрыёмствы арганізацыйнага характару. Для папярэдняй прапрацоўкі ўсіх пытаньняў пры вясковым аддзеле ўтворана сталая вясковая нарада ў ліку 17 чалавек з прадстаўнікоў: АК КПБ, акрземаддзелу, прафсаюзаў і прадстаўнікоў каапэрацыйных арганізацый.

Вясковы аддзел ужо склаў плян працы на студзень-красавік. Плян прадугледжвае: абсьледаваньне вытворчакаапэратыўных аб'яднаньняў, праверка працы на машынаснабжэньню вёскі, абсьледаваньне савецкіх гаспадарак акругі, пытаньні пасяўной кампаніі і цэлы шэраг іншых прынцыповых пытаньняў. Наогул, вясковы аддзел заняўся ўсімі тымі пытаньнямі, якія выклікае сацыялістычнае будаўніцтва вёскі.

Нягледзячы на надаўняе ўтварэньне вясковага аддзелу, ужо ім праведзена значная праца, а іменна: абсьледаваны Пухавіцкі, Заслаўскі і Халопеніцкі райённыя камітэты сялянскай узаемадапамогі, апрача гэтага, у кожным райёне (з вышэй памянёных), праведзена абсьледваньне па 2-3 сельскіх камітэты ўзаемадапамогі. Зараз будзе зроблена абсьледваньне ахопу школамі дзяцей вясковай беднаты. На працягу з 19 лютага да 15 сакавіка адбудуцца райённыя нарады груп беднаты, на якія (нарады) выедуць прадстаўнікі акруговага камітэту КПБ.

Арганізацыя вясковага аддзелу пры акругкоме КПБ дала магчымасьць больш плянава і дасканала займацца пытаньнямі вёскі.

Я. З.

Бярэце прыклад.

5 лютага адбыўся чарговы дэлегацкі сход Негарэльскай парт'ячэйкі. З усяго складу 30 чал. прысутнічала 25 чал. і 50 чал. недэлегатак.

На сходзе стаяла пытаньне аб сувязі сельскай гаспадаркі з прамысловасьцю.

Трэба сказаць, што дэлегаткі прымалі актыўны ўдзел у абгаварэньні гэтага пытаньня. Яны ўказвалі на тыя дасягненьні і адноўныя бакі, якія маюцца ў працы каапэрацыі. Напрыклад, прыказчыкі груба адносяцца да пакупцоў, што прыватнік яшчэ ўхітраецца атрымаць ад каапэрацыі тавары, што амаль зусім ня прыцягваюцца дэлегаткі да практычнай працы і з таго часу, як дэлегаткі прымацованы, не заклікаліся ні на адно насяджэньне праўленьня, не давалася ніякіх даручэньняў. На гэта кіраўнік каапэрацыі сказаў, што надалей гэтыя памылкі будуць зьнішчаны.

Але гэта яшчэ ня ўсё. На гэтым сходзе быў заслухан даклад аб пазыцы па ўзмацненьню сельскай гаспадаркі. Дэлегаткі казалі, калі мы ведаем, якая павінна быць сувязь паміж сельскай гаспадаркай і прамысловасьцю, то дайце мы пойдзем таксама на шляху гарадзкіх дэлегатак. Калі яны купілі пазыку па ўзмацненьню прамысловасьці, то дайце мы таксама купім пазыку па ўзмацненьню сельскай гаспадаркі.

І практычна яны на гэтым-жа сходзе гэта ажыцьцявілі,—аднагалосна пастанавілі купіць на 10 р. аблігацый. Тут-жа запісалася 28 ч.

Гэты-ж сход вылучыў 2 камісіі для распаўсюджваньня пазыкі сярод сялянак.

Аронава.

Актыўнасьць моладзі расьце.

У першыя часы існаваньня нашае ячэйкі праца была кепская.

Цяпер ня тое: ячэйка сваіх сяброў прасеяла, засталася частка (12 чалавек), але хлопцы ўсе актыўныя.

Вынікі ўжо ёсьць. Толькі паўгода, як стварыліся ў вёсцы добрыя ўмовы для працы і за гэты тэрмін адбудавана новая школа, пры ячэйцы арганізован палітгурток, драмгурток, яч. Моцр, Осо-Авіяхіму, пры апошнім ваенгурток. Выходзіць насьценгазэта «Голас Селяніна». Вядзе працу ячэйка і з дзяцьмі школьнага ўзросту: арганізован піанэратрад, якім кіруе дэмабілізаваны чырвонаармеец.

Сяляне да ячэйкі адносяцца ня так, як раней. Наведваюць сходы і спэктаклі.

Селькор-рабфакавец А. Грышкоў.
Гомельшчына.

Мала месц у Камвузе для вайсковых.

У Барысаве 5 лютага адбылася першая лекцыя ў камвузе. Заняткі будуць праходзіць кожную нядзелю на 2 гадзіны. Курс лекцый расьцягнут на 3 м-цы, за гэты тэрмін будзе прачытан цыкль лекцый гістарычных і эканамічных. Лектары кожную нядзелю будуць прыяжджаць з Менску.

Першыя заняткі прайшлі добра і слухачоў была поўная заля. Шкода, што дзеля нястачы далі толькі па 3 месцы, а жадаючых ёсьць шмат больш. Пагэтаму патрэбна гэтае пытаньне перагледзець і вайсковым часьцям даць больш месц.

Слухач камвузу.

Маленькі фэльетон.

ПРА СЛУЦКУЮ АПТЭКУ І МАЮ ЦЁТКУ.

Як толькі я ўвайшоў у рэдакцыю, мне сказалі:

Алёша! Вунь табе нейкі ліст Слуцкі гарсавет прыслаў...

Ну, думаю, ня інакш падзяку Гарсавет прыслаў за добрыя фэльетоны. Калі і вы, дарагі чытач, гэтае самае падумалі, то мы з вамі памыліліся. Слуцкі гарсавет прыслаў матар'ял і просіць напісаць фэльетон на акруговае аптэкакіраўніцтва.

Пішу.

Пачалося гэтак: Слуцкі гарсавет выдзяліў камісію для агляду памяшканьняў Скуцку.

Сумленнае слова гэтае камісіі ніякага „уплотнения", ніякага «перемещения» і наогул нічога дрэннага на моце ня мела.

Між тым Бабруйскае аптэкакіраўніцтва ў сувязі з гэтым аглядам прыслала наступны, напалову нярпытомны ліст у Слуцкі гарсавет.

Прыводжу зьмест яго,—літаральна:

Адносіцца свае ад 24 студзеня г. г за № 113, кіраўнік Слуцкай аптэкі ад наведамляе Аптэкакіраўніцтву, што Гарсавет мае выняць з памяшканьня аптэкі два пакоі.

На падставе маючыхся распараджэньняў ЦВК і Н. Аховы Здароўя, аптэка зьяўляецца ляка-санітарнай ўстановай і ня падлягае ні перасяленьню, ні ўплатэньню.

Скарачэньне плошчы аптэкі прывядзе да яе нязвычайнай працы і можа адбіцца на правільную і своечасовую дастаўку лекарстваў насельніцтву.

Адпаведамляючы аб вышэй выкладзеным, Аптэкакіраўніцтва прымушана зьняць з сябе усякую адказнасьць за магчымыя быць перабоі ў працы аптэкі, а таксама і за абмылкі пры выраблу фармацэўтамі лекарстваў па рацэптам.

Загадчык Аптэкакіраўніцтвам
Бабруйскае акругі (подпіс).

Сэкратар Аптэкакіраўніцтвам (подпіс).

Прачытаў я гэную паперку і сумна гэтак мне зрабілася.

Патравяць папер случчакоў...

А ў мяне ў Слуцку яшчэ і цётка жыве.

Дарагая цёця! Не бярэце пакуль што рыцыны з вашае ляка-санітарнай установы, бо як яна перайшла на „нязвычайную" працу, дык „зьняла з сябе ўсякую адказнасьць" за «абмылкі пры выраблу».

Цяжка, цёця! Я ведаю!.. Усім цяжка. Патрымайцеся як небудзь, можа яшчэ і ўгодняць гэнае пытаньне, каб «не выпімаць» тых 2-х пакоў.

Сумна мне, цёця!

Ды і як ведаць, можа, пакуль я вось тут у рэдакцыі вішу гэны фэльетон, маёй цёці замест рыцыны далі, скажам, парашку ад клапоў і мая цёця цамірае...

Аптэка! Хіба ёй балюча? Яна не адказвае... Нізавошта больш не адказвае.

Цёця! О, каб яна ведала пры жыцьці, які я фэльетон на яе сьмерць напісаў.

. . . . . .

Ура! Цёця!

Ня будуць пакоў „выпімаць".

Сумленнае слова, ня будуць!

З аўтарытэтных крыніц даведаўся.

Таварышы са Слуцкай аптэкі, папер да вас, ня трэба ўже нераходзіць да «нязвычайнай» працы.

...і можа як-небудзь зноў аптэка ўзяла-б на сябе хоць невялічкую адказнасьць «за абмылкі пры выраблу фармацэўтамі лякарстваў па рацэптам».

Але гэта, вядома, толькі мой асабісты погляд, не абавязковы для аптэкі і матываваны менавіта тым, што неяк ня ведаю чаму, а шкода мне, калі трацяць людзей.

Алёша.

Р. С. Можа пакуль што яшчэ маю цётку і не атруцілі, дык нехай сабе і яна жыве.

А.

Загатоўкі хлеба і сыравіны.

ХЛЕБ ЗДАЮЦЬ ПЕРАВАЖНА СЕРАДНЯКІ; КУЛАКІ-Ж ЯШЧЭ ТРЫМАЮЦЬ СВАЁ ЗБОЖЖА.

Загатоўкі ў акругах.

ВІЦЕБСК, 11-II. Згодна апошніх даных у нашай акрузе загатоўлена ў студзені розных збожжавых культур—569 тон, з якіх 282 тоны загатовіла сельска-гаспадарчая каапэрацыя, 203 тон спажывецкая; рэшту загатовіў Хлебапрадукт.

МАГІЛЕЎ, 11-II. Па некаторых вестках па Магілеўшчыне ў студзені загатоўлена розных хлебных культур 1025 тон. Першае месца па хлебазагатоўках займае сельска-гаспадарчая каапэрацыя, якая загатовіла 385 тон.

ВОРША, 11-II. Водлуг даных на 1-га лютага, па Аршанскай акрузе ў студзені загатоўлена розных хлебных культур 1012 тон: Хлебапрадукт загатовіў 421 тону, спажывецкая каапэрацыя—145 тон і сельска-гаспадарчая каапэрацыя—446 тон.

СЛУЦК, 11-II. Мясцовае аддзяленьне Белкаапсаюзу праз сваю сыстэму ў студзені загатовіла хлеба—820 тон і Хлебапрадукт—316 т. У ПЕРШЫЯ ДЗЕСЯЦЬ ДЗЁН ЛЮТАГА СПАЖЫВЕЦКАЯ КААПЭРАЦЫЯ СЛУЧЧЫНЫ ЗАГАТОВІЛА РОЗНЫХ ХЛЕБНЫХ ПРАДУКТАЎ — 14152 ПУД., ХЛЕБ ПРЫВОЗІЛА ВЫКЛЮЧНА СЯЛЯНСТВА.

ГОМЕЛЬ, 11-II. Сыстэма спажывецкай каапэрацыі акругі ў студзені загатовіла—438 тон і Хлебапрадукт—575 тон. Няма яшчэ поўных вестак па сельска-гаспадарчай каапэрацыі, але і апошняя, водлуг меркаваньняў, загатовіла ня менш 300 тон.

Хлебазагатоўкі за студзень.

Загатоўлена 7791 тона розных хлебапрадуктаў

(З нарады хлебнага канвэнцыйнага бюро пры Нар. Кам. Гандлю БССР)

На нарадзе хлебнага канвэнцыйнага бюро 10 лютага асноўным пытаньнем былі справаздачы нашых хлебазагатоўцаў аб выніках працы за студзень. Адбылася справаздача Белсельсаюзу, Белкаапсаюзу, Хлебапрадукту і Белхарчтрэсту.

Сельска-гаспадарчая каапэрацыя загатовіла 2194 тон хлеба.

Прадстаўнік Белсельсаюзу агаварваецца, што ён будзе рабіць справаздачу аб хлебазагатоўках не па ўсёй сыстэме, бо вельмі няжка атрымаць поўныя весткі з нізоўкі. Прыкладам, Гомельскі акрсельсаюз прадставіў за студзень весткі толькі па 7 таварыствах.

Такім чынам, паводле няпоўных вестак сыстэма сельска-гаспадарчай каапэрацыі ў студзені загатовіла 2194 тоны хлебапрадуктаў. Па пасобных культурах загатоўкі разьжаркоўваюцца так:—жыта 321,5 тон, жытняй мукі—38 тон, пшаніцы—85,5 тон, аўса—464 тон, ячменю—214,5 тон, розных круп—811 тон і ільнянага семя—254 тоны. У лічбу 2194 тоны хлебапрадуктаў не ўвайшоў ячмень і авёс, які ляжыць на саўхозах.

У параўнаньні з першым кварталам хлебазагатоўкі павялічыліся, і ў студзені на хлебафуражу выканана 27,3 проц., а на ільняному семю 24 проц заданьня на другі квартал. Белсельсаюз сваўзяецца, што заданьне на лоты будзе выканана амаль што поўнасьцю.

Спажывецкая каапэрацыя выканала заданьне на 75 проц.

Згодна пляну, Белкаапсаюз праз усю сыстэму спажывецкай каапэрацыі павінен быў загатовіць у студзені розных хлебных культур разам з ільняным семям 3971 тону.

Прадстаўнік Белкаапсаюзу таксама агаварыўся, што яшчэ на няпоўных вестках сыстэма спажывецкай каапэрацыі загатовіла 2969 тон хлебных прадуктаў і 192 тоны ільнянага семя.

На першым месцы па загатоўцы ідзе Случчына, якая ў студзені дала разам з ільняным семям 820 тон, потым Менчына—793 тоны, Гомельшчына—435 тон і г. д.

Такім чынам, плян на студзень спажывецкая каапэрацыя выканала на 75 проц. Як сьведчаць даныя з месц, хлеб ядзе ў каапэрацыю серадняцтва, а заможнае сялянства (кулакі) усё яшчэ яго прытрымліваюць. Першыя весткі з месц сьведчаць аб тым, што за дзесяць дзён лютага хлебазагатоўкі ня спыняюцца, прычым хлеб ядзе выключна сялянства.

Хлебапрадукт выканаў 82 пр. месячнага пляну.

Праз усе свае 12 пунктаў Беларуская Кантора Хлебапрадукту загатовіла ў студзені 2171 тону хлеба, у тым ліку ільнянага семя 84 тоны.

Па колькасьці больш загатоўлена: у Гомелі—575 тон, Менску—364 тоны, Воршы—421 тона і г. д. Зусім мала загатоўлена ў Полацку (4 тоны) і Шклове (13 тон).

З агульнай колькасьці Хлебапрадукт загатовіў: жыта—703 т., пшаніцы—562 т., аўса—292 т., ячменю—175 т., розных круп—216 т., інш.—135 тон. Заданьне па загатоўках на студзень Хлебапрадукт выканаў на 82 проц. Слаба ідзе загатоўка ў Магілеўскім раёне.

А я ня ведаў, што патрэбны лічбы...

Прадстаўнік Белдзяржсьпірту кажа, што загатоўкі ў студзені ў яго ажывіліся: загатоўлена шмат бульбы і збожжа.

— Ну, а колькі-ж вы загатовілі?—пытаюцца ў прадстаўніка Белдзяржсьпірту.

Я думаў, што лічбы не патрэбны, а таму і ня прынёс іх з сабой,—сказвае той.

Белхарчтрэст загатовіў 16000 пуд.

Прадстаўнік Белхарчтрэсту коратка інфармус, што заводамі трэсту загатоўлена 12000 пуд. ячменю і 4000 пуд. ільнянага семя.

Агулам у студзені загатоўлена 7791 тона.

Як відаць з вышэй прыведзеных лічбаў, усе нашы загатоўцы ў крайнім выпадку загатовілі розных збожжавых культур 7791 тону, ці 475251 пуд., і гэта, згодна заяў прадстаўнікоў загатоўчых арганізацый, шмат на няпоўных даных. Кепска яе, што у нас усё яшчэ няма належнай дысцыпліны, асабліва яна адсутнічае ў нізавой сетцы сельска-гаспадарчай каапэрацыі. Неабходна з гэтым злом навесьці самую рашучую барацьбу, бо без дакладнага вучоту, архумела, нельга набудаваць працу.

Які развабой у лічбах загатовак, можна бачыць хоць бы з таго, што па данных з акруг, якія атрымаў Нар. Кам. Гандлю, у студзені па БССР загатоўлена толькі 4319 тон, а сёньня мы бачым ужо 7791 тону.

Недарэчнасьці ў цэнах.

Выступаўшыя таварышы адзначалі, што вялікай памылкай быў дазвол месцам самім вызначыць цэны на хлебапрадукты. У выніку гэтага назіраецца разбавой, які часам даходзіць да курʼёзу.

Напрыклад, у Хоцімску за 40 в. ад станцыі ўстаноўлена цана на крачкуху 1 р. 50 к., а ў Клімавічах пры станцыі—у 1 р. 40 к. Наогул, устаноўленыя акруговымі цаны надзвычайна стракатыя, а ў некаторых раёнах нават вельмі высокія.

Плян на люты рэальны.

Нарада адзначыла, што такое значнае павялічэньне хлебазагатовак у студзені тлумачыцца: папершае, адхіленьнем з нізоўкі чага рынку прыватніка, які да таго ж рэалізаваў частку сваіх запасаў у дзяржаўных і каапэрацыйных арганізацыях, і, другое, увядзеньнем абмежаванасьці гандлю ў нізоўцы і здачай збожжа саўхозам. Зважаючы ход загатовак у студзені, нарада лічыць, што загатоўчы плян на люты зьвялічэньне рэальным, за выключэньнем ільнянага семя, і павінен быць выкананы.

Кіно-перасоўкі ў вёсцы.

У перыяд культурнай рэвалюцыі і сацыялістычнага будаўніцтва пытаньне аб інтэнсыўнай кінофікацыі вёскі набывае для нас асабліва важнае значэньне. У нас, на Беларусі, плянамернае абслугоўваньне вёскі кіно-карцінамі і апаратурай пачалося толькі з 1925 г., г. зн. значна пазьней, чымся ў іншых рэспубліках Саюзу. Тлумачыцца гэта тым, што да таго часу ў нас ня было адзінай і цэнтралізаванай кіно-арганізацыі, якая магла-б узяць на сябе гэтую справу. Існаваўшыя-ж тады асобныя і самастойныя пракатныя канторы зусім ня былі зацікаўлены ў вясковай працы з прычыны яе бязумоўнай дэфіцытнасьці.

У хуткім часе пасьля арганізаваньня Белдзяржкіно пачалася і кіно-праца ў вёсцы. Спачатку-ж ажыцьцяўленьня першапачатковага пляну кінофікацыі БССР прышлося стыкнуцца з поўнай адсутнасьцю тэхнічнага абсталяваньня і недахватам карцін. Гэтыя перашкоды ўдалося хутка перамагчы. Апроч гэтага, вялікай перашкодай у далейшай працы аказалася адсутнасьць выстарчальнай колькасьці падрыхтаваных кіно-механікаў.

Каб зьнішчыць гэту перашкоду, у студзені 1926 г. былі арганізаваны пры Белдзяржкіно кароткатэрміновыя курсы механікаў, выпусьціўшы ў хуткім часе ўсебакова падрыхтаваных работнікаў кіно-перасовак. У лютым 27 г. быў проблен другі набор, які даў новую групу механікаў. У працягу досыць кароткага тэрміну кінофікацыя Беларускай вёскі дасягнула досыць значных вынікаў і ў сучасны момант наш вясковы кіно-рынак яўляе сабой вельмі буйную велічыню.

Для здавальненьня ўсё ўзрастаючай патрэбы вескі ў кіно мы маем пакуль 93 кіно-перасоўкі. З іх 50 знаходзіцца ў веданьні Белдзяржкіно (яны абслугоўваюць 50 райёнаў), а 43 належаць мясцовым культасьветам, каапэрацыйным і іншым арганізацыям. Кожная з перасовак Белдзяржкіно замацавана за поўным райёнам. Механік езьдзіць з ёю па вёсках свайго райёну па кальцавому маршрутнаму пляну, які штомесяц выпрацоўваецца РВК і абслугоўвае іх сэансамі, у пераважнай колькасьці бясплатнымі. Мінімальная норма працы механіка вызначана ў 18 сэансаў да 18 насельных пунктаў штомесяц. Карціны для перасовак адпушчаюцца з спэцыяльнага фонду кіно-карцін для вясковага пракату. Сюды адбіраюцца пасьля адпаведнага перагляду найбольш каштоўныя ў мастацкім і ідэалёгічным сэнсе карціны савецкай вытворчасьці, а менавіта: «Броненосец Потемкін», «Мать», „Красные дьяволята», «Ветер», „Водоворот" і шмат іншых. Усяго — 89 карцін. Перабоі ў працы перасовак тлумачацца перш за ўсё частым рамонтам апаратаў (іх прыходзіцца рамантаваць у Менску) і прызывамі механікаў на дапрызыўную падрыхтоўку (большасьць з іх моладзь—камсамольцы). Немала адбіваюцца і тэхнічныя ўмовы: недахват неабходнай колькасьці адпаведных карцін, частае псуцьцё апаратаў (з прычыны дрэнных шляхоў эносін і нездавальняючых спосабаў перасоўваньня), недахват, а часамі і поўная адсутнасьць запасных частак апаратуры і г. д. Мы, напрыклад, да гэтага часу ня маем добрых савецкіх дынамамашых. Выгадныя і зусім здатныя дынамы новых канструкцый прыходзіцца выпісваць здалёку, часта з вялікімі затратамі і цяжкасьцямі. Ды яны толькі цяпер пачынаюць выходзіць упяршыню з нашых фабрык. Тым ня менш, ня гледзячы на цэлы шэраг вельмі няспрыяючых умоў, кіно-абслугоўваньне вёскі нас зусім рагулярны характар, а сетка кіно-перасовак, ахапляючая досыць значную колькасьць насельных пунктаў, выяўляе тэндэнцыю да далейшага пашырэньня.

* * *

У сваю чаргу і з боку сялянства наглядаецца за апошні час стыхійная цяга да кіно. Чарговага крызису перасоўкі чакаюць з вялікаю нецярплівасьцю. У выпадку, калі доўга яе няма, сяляне пісьмова запытваюць аб прычынах і тут-жа просяць прысласьць ім з перасоўкаю тую ці іншую карціну. У некаторых мясцох з боку сялян заўважаецца ўзмоцненае выяўленьне ініцыятывы да арганізаваньня яўрэк таварыства прыяцеляў кіно, паявых таварыстваў па набыцьцю і ўстаноўцы стацыянаркі і інш. выглядаў савецкай кіно-грамадзкасьці. Характэрным у гэтай адносіне зьяўляецца ліст з Любаньскага райёну Бабруйскай акругі, у якім мэханік перасоўкі піша:

„Ці можна арганізаваць гурток любіцеляў кіно? Гэты гурток ставіць сваёй мэтай арганізаваць таварыства любіцеляў кіно на каапэрацыйных пачатках: робячы пазыкі ўзносы па 5 руб з кожнага сябра. На гэтыя грошы адчыніць у Любані стацыянарнае кіно. Жадаючых ёсьць шмат на тольки ў райёне, а шкваг у бліжэйшых вёсках".

Карціны глядзяць з вялікай зацікаўленасьцю і яны пазьмена выклікаюць жвавы абмен думкамі. Старыя і малыя з адноль кавым напружаньнем сачаць за разгортваньнем на экране дзеяў. Настаўнік Я. Казёл піша нам аб гэтым наступнае:

„...у вёску Казіміраўскую слабаду прыбыла кіно-перасоўка, якая затрымалася ў школе. Вучні ня маэлектрызаваныя заварушыліся. З хуткасьцю маланкі весткі аб кіно-перасоўцы абляцела вёску. З шчырою прыхільнасьцю сустрэла насельніцтва ў першы раз зьявіўшыся ў вёсцы цуд. Пасьля скончэньня сэансу дзядзькі пыталіся ў настаўніка: каго дзякаваць? Просім часьцей нас наведваць. Гэта агульны голас вёскі".

Зьместам карцін сяляне ў большасьці выпадкаў застаюцца задаволены. Асаблівым посьпехам карыстаюцца карціны з часоў грамадзянскай вайны ці з гістарычна-рэвалюцыйным зьместам. Карціны з вясковага жыцьця карыстаюцца меншай папулярнасьцю. Вялікі посьпех у сялян маюць карціны: «Мать» і «Лесная быль», аб іх нам пішуць наступнае:

Быў прадэманстраваны кіно-фільм «Мать». Пастаноўка кіно сэансу была надта добрая. Сяляне засталіся задаволены. Царкавіцкі сельсавет ад імя сялян выносіць Белдзяржкіно падзяку.

Старшыня с-о. (подпіс).
Сэкратар ячэйкі КСМ (подпіс)

Загадчык школай у вёсцы Алень, Чачэвіцкага райёну Магілёўскай акругі Сазаноўч паведамляе аб той-жа карціне:

„Чуў на свае вушы, як сяляне гаматалі: „Вельмі добра, што за такую невялікую цану*) далі паглядзець такую вялікую і цікавую стужку. Каб часьцей ставілі. Змест стужкі зразумелы, панятны і захапляючы. Пабольш такіх стужак для вёскі".

Сяляне вёскі 2 Заважоньне Лядневіцкага сельсавету, Багушэўскага райёну, Аршанскае акругі, пішуць аб карціне «Лясная быль».

„У першы раз быў дан кіно-сэанс. Бабы, гледзеўшы на кіно, на верылі, што гэта ўтварылі людзі. Гаварылі, што гэта набожнае дзела. Карціна ішла ясна і выразна. Усе сяляне засталіся давольны і выносяць шчырую падзяку".

Асабліва ахвотна глядзіць вёска карціны з жыцьця рабочых:

Сяляне **) былі надта задаволены, што добрая карціна,***) і былі задаволены, што ўбачылі шахты і як у іх працуюць рабочыя, і як дабываецца вугаль, і як рабочыя захапілі ўладу ў свае рукі. Жадаем яшчэ бачыць такія кіно-карціны.

Сябра с с. (подпіс).

Вёска добра ўлічвае значэньне кіно для сябе і, карыстаючыся бясплатнымі сэансамі кіно-перасовак, выказвае сваю падзяку за клопаты аб ёй.

Селяне в. Выш. Алба, Жлобінскага райёну, Бабруйскай акругі, пішуць:

«Грамадзяне вельмі здаволены і жадаюць каб яшчэ пачашча прысылалі з гэткімі карцінамі і пасылаем шчырае падзяканьне за тое, што не забываеце нашу вёску. Бывайце здаровы. Не забывайце нас".

(Далей подпісы)

* * *

Зазначаных водзываў аб сэансах перасовак зусім выстарчае для таго, каб оцэніць аб ступені зацікаўленасьці вёскі ў кіно. Выключнае культурнае і

Створым Таварыства Прыхільнікаў Савецкага Кіно!

Кіно больш за ўсе іншыя галіны нашай працы адчувае патрэбу ў грамадзкім падтрыманьні, а для таго, каб кіно зрабіць сапраўднай зброяй культурнага ўплыву на масы працоўных, нам трэба замацаваць, прыцягнуць грамадзкую думку да кіно. Партыя і дзяржава аддаюць максымум увагі і сродкаў савецкаму кіно-будаўніцтву. Аднак, ня гледзячы на ўсе нашы стараньні, маюцца дасягненьні нязначны, гэта тлумачыцца шэрагам аб'ектыўных прычын. Адгэтуль наўстае задача аб'яднаньня арганізацыі савецкай грамадзкасьці—згрупаваньне рабочых і сялян, зацікаўленых лёсам савецкага кіно. Мы маем зараз вялізарны рост зацікаўленасьці да яго з боку шырокіх працоўных мас. Кіно для працоўных можа будавацца толькі рукамі працоўных і таму далейшы здаровы рост савецкай кінематаграфіі залежыць ад большага ўдзелу ў яго будаўніцтве працоўных мас. Готкай арганізацыяй і зьяўляецца Таварыства Прыхільнікаў Савецкай Кінематаграфіі, у задачу якога ўваходзіць пытаньне вывучэньня і крытыкі савецкай і заграніччнай кіно-фільмы, аздараўленьне кіно-рэпэртуару, пасоўваньне савецкай фільмы на наш экран, арганізацыя грамадзкай думкі вакол кіно. Найбуйнейшай задачай таварыства прыхільнікаў савецкага кіно зьяўляецца падрыхтоўка нармальных умоў для працы спецыялістаў, тэхнікаў, кіно-рэжысэраў, сцэнарыстаў і інш. і далучэньне іх да савецкай грамадзкасьці, выяўленьне пораў імі патрабаваньняў і запытаў гэтай грамадзкасьці і інш.

Гэтае таварыства павінна стварыць неабходныя ўмовы для таго, каб у нас зьявіўся наш беларускі кіно-фільм, які сапраўды адбіваў-бы на экране жыцьцё нашае Беларусі, усіх працоўных масаў, якія ў ёй жывуць.

За справу арганізацыі Таварыства Прыхільнікаў Савецкага Кіно павінны ўзяцца нашы прафсаюзы і ў першую чаргу культаддзел ЦСПСБ. Балотнікаў

БІБЛІАГРАФІЯ.

Западная Белоруссия. Сборник статей. Книга 1. Белорусское Государственное Издательство, Минск. 1927. Стр. 210. Цена 1 р. 50 к.

Як бачым, „Сборник" выдан на расейскай мове. Гэта зроблена, відаць, па той прычыне, што ён разьлічан на распаўсюджаньне на ўсяму СССР, асграмадная большасьць насельніцтва каторага беларускай мовы ня ведае.

Па таму, што ў загалоўку „Сборника" зазначана—«Книга 1», трэба думаць, што Дзяржвыдавецтва мае намер пэрыядычна выдаваць чарговыя нумары кніжак на пытаньнях Заходняй Беларусі.

Нажаль, у кніжцы няма прадмовы, у якой трэба было-б аб закранутых дробязях нешта сказаць.

Зьмест кніжкі:

А. Н. Цайнейч. Политический очерк Зап. Белоруссии. Стр. 3-43.

Пачста Исторические судьбы Западной Белоруссии. I. Колонизация территории. II. История территории Зап. Белоруссии. III. Экономическое развитие Зап. Белоруссии. IV. Классовая структура общества. V. Организация управления. VI. Просвещение. Школа. Церковь. VII. Революционное движение в Зап. Белоруссии. Стр. 44-90.

А. Смолич. Географический и топографический очерк Зап. Белоруссии. Положение в границы. Природа Зап. Белоруссии. Топографический обзор Зап. Белоруссии. Стр. 91-126.

А. Смолич. Население Зап. Белоруссии; его национальный и профессиональный состав. Стр. 126-171.

Азбукин. Населенные местности Зап. Белоруссии. Стр. 172-194.

Б. Вонсовский. Политические партии в Польше и Зап. Белоруссии. Классы и партии Зап. Белоруссии. Стр. 195-210.

У „Политическом очерке Зап. Белоруссии" аўтар—па яго ўласных словах—дае «детальный анализ событий, предшествовавших захвату Зап. Белоруссии, и положения, создавшегося после этого захвата». Аўтар даводзіць цэлым радам фактычных справак і выплываючых з іх лёгічных вываду, што захват Зах. Беларусі польскім імпэрыялізмам у 1920 годзе ня быў выпадковым і нечаканым. Польская шавіністычная інтэлігэнцыя, шляхта і багатае кулацтва былі выхаваны ў традыцыях экспансіі Польшчы на ўсход—да захвату Беларусі і заўладаньня „гістарычнымі межамі" 1772 г.

Да „очерка" прыложана „политическая карта Белоруссии и Польши, с указанием исторических и современных границ и линий" Польшчы, Літвы, Латвіі, Зах. Беларусі, БССР, УССР, лініі Керзона, лініі Дмоўскага, лініі польска-савецкага фронту, лініі літоўска-савецкай умовы 12-VII 1920 г. і г. д.

Праф. Пічэта даў цэлы шэраг кароткіх нарысаў па розных моментах, бакох і галінах жыцьця Зах. Беларусі, пачынаючы ад яе калёнізацыі полацкімі крывічамі і дрэговічамі. Чытач, які хацеў-бы ўявіць сабе гістарычны ход разьвіцьця З. Беларусі, пасьля перачытаньня вышэйпамянёных нарысаў праф. Пічэты будзе мець зусім яснае ўяўленьне аб гістарычных шляхох Зах. Беларусі, бо праф. Пічэта, які шмат гадоў прысьвяціў вывучэньню закранутых ім тэм, выканаў сваё заданьне памастацку. Пасьля нарысаў праф. Пічэта прыводзіць цэлы шэраг аўтараў, па якія ён спасылаецца, і тым дае чытачу магчымасьць паглыбіць свае веды на кожнай галіне закранутых ім пытаньняў.

Шэраг нарысаў А. Смоліча таксама вельмі багат каштоўнымі матар'яламі і вывадамі, якія аўтар на аснове іх робіць. Між іншым аўтар ілюструе свае вывады рознымі мапамі, як, напрыклад: 1) беларуска-літоўскае пагранічча коля Вільні (этнаграфічная мяжа) а) па Е. Чынскаму і б) па Кочэрыну; 2) беларуска-польскае пагранічча па Е. Чынскаму; 3) этнаграфічная беларуская мяжа на паўднёва-захадзе па перапісу 1921 г. (польскаму); 4) адміністрацыйны падзел Зах. Беларусі ў 1926 годзе; 5) гіпсаметрычная мапа Зах. Беларусі; 6) цэлы шэраг табліц і дыяграм.

У канцы аўтар пералічвае шэраг аўтараў, крыніц і матар'ялаў, якімі можна карыстацца па закранутых ім тэмах.

Азбукін дае шэраг нарысаў аб тыпах засяленьня З. Беларусі: аб сельскім і гарадзкім насяленьнях, аб важнейшых заселеных мясцовасьцях Віленшчыны, Навагрудчыны, Беласточчыны і Палесься і г. д.

Усе даныя, якія прыводзіць аўтар, абаперты на апошніх досьледах навукі.

Б. Вансоўскі прыводзіць ня зусім вычэрпываючыя даныя аб палітычных партыях Польшчы і З. Беларусі ў сучасны момант. Але інакш ён і зрабіць ня мог, бо за час ад надрукаваньня яго артыкулу зьявіліся і ў Польшчы і ў З. Беларусі новыя партыі, паўстаўшыя галоўным чынам у сувязі з надыходзячымі парлямэнтарнымі выбарамі. У рамках свайго заданьня аўтар даў зусім верны фатаграфічны адбітак палітычнай сітуацыі ў Польшчы і З. Беларусі.

Што-ж сказаць аб кнізе ў цэлым?

Безумоўна, яна зьяўляецца вельмі каштоўнай і патрэбнай. Яна дае ўсякаму, хто цікавіцца лёсам З. Беларусі ў не мінулым і ў сучасным, цэлы шэраг навуковавытрыманых нарысаў, зробленых спэцыялістамі. Выхад гэтай і кніжкі трэба вітаць і пажадаць выхаду яшчэ цэлага шэрагу кніжак аб Зах. Беларусі.

На вялікі жаль мы гэткай падрабязнай кніжкі аб Заходняй Беларусі на беларускай мове ня маем і гэта можна паставіць у віну толькі БДВ.

З. Беларусь знаходзіцца пад уладай панскай Польшчы і таму мы ня маем права не вывучаць жыцьця падняволеных заходніх беларусаў і гэтым не прысьпяшаць іх вызваленьня.

Выдана кніга на добрай паперы і каштуе ня дорага. М. Кч.

КІПЛІНГ БУНТ МОЦ-ГЁДЖА. Апавяданьне. Пераклад Чарнаўсінай. Малюнкі мастака Г. Змудзінскага. Беларускае Дзяржаўнае Выдавецтва. Менск—1927 г. Цана 80 кап.

Вышла з друку прыгожа выдадзеная ілюстраваная кніжка для дзяцей—апавяданьне Кіплінга „Бунт Моці-Гёджа" у перакладзе на беларускую мову Чарняўкай.

Моця-Гёдж—індыйскі слонь выкарчоўвае дзялянку лесу пад плянтацыю. Ён кахае свайго гаспадара, беднага—Дзіву. Адданасьць і розум слана надзвычайныя. Дзіву—горкі п'яніца. Пакідае ён Моцю-Гёджа на дзялянцы,—а сам ідзе піць гарэлку. І ўмоўліўся Дзіву з Моцяй-Гёджам гуляць дзесяць дзён. Але загуляўся, вядома п'яніца, і забыўся пра Моцю-Гёджа. А Моці-Гёдж—разумны слонь. Ён дзесяць дзён працаваў, а адзінаццаты як прыйшоў дзень—ад працы адмовіўся, узбуктаваў. Прыйшоў Дзіву—і Моця-Гёдж спакойна ўзяўся за працу са стаім гаспадаром.

Вось просьценькі сюжэт дзіцячага апавяданьня.

Добра выкананыя ілюстрацыі да таго ці іншага выдацьня дзяцячай бібліятэкі павялічваюць цікавасьць да яго, аздабляючы выданьне. Мастак Г. Змудзінскі здолеў мастацкі ўпрыгожыць апавяданьне «Бунт Моці-Гёджа» сваімі добра выкананымі ў рэалістычных танох, фарбавымі малюнкамі.

Што датычыцца перакладу, дык усё-ж такі нельга сказаць, што зроблены ён добра. Сустракаецца русіцызм, як, напр., „палка" „мізы", «Ну, а ўсё-ж працаваў ён добра, чаму дзівіўся плянтатар», «У гэту ночу» (чаму ня «Гэтай ноччу») „У поўнач Моці-Гёдж, вышаў са свайго стойла".

Але наогул, кніжка пакідае добрае ўражаньне, і мы раім яе бацькам для сваіх дзяцей. Веда.

Хроніка.

Як паступае сельска-гаспадарчы падатак.

З пачатку кампаніі да 1 лютага г. г. па БССР паступіла 7478764 р. сельска-гаспадарчага падатку, ці 85,2 проц. гадавога заданьня.

Першымі на выкананьні падатку ідуць Мазырская акруга, якая выпаўніла 90,9 пр. гадавога заданьня, і Бабруйская, якая выпаўніла 88,9 проц. На апошнім месцы Гомельская акруга—выпаўніла толькі 80,9 проц. гадавога заданьня і Менская—выпаўніла 81,7 проц. гадавога заданьня.

360000 р. на пабудову фабрыкі „Чырвоная Зорка".

У бягучым годзе беларускі папяровы трэст заканчвае адпаўленьне згарэўшай некалькі год таму назад папяровай фабрыкі „Чырвоная Зорка" ў Чашніках.

На фабрыцы будзе ўстаноўлена 3-я машына для вырабу паперы, будзе ўмоцнена матгутнасьць фабрыкі замежным лёкамабілем у 500 конскіх сіл, а таксама фабрыка будзе электрыфікавана.

Правядзеньне ўсіх гэтых мерапрыёмстваў будзе каштаваць 360000 руб.

Выданьне твораў Алеся Гаруна.

Літаратурная камісія ІБК рыхтуе да выданьня зборнік твораў беларускага пісьменьніка Алеся Гаруна.

У зборнік увойдзе звыш 50 вершаў Алеся Гаруна, якія да гэтага часу нідзе яшчэ не друкаваліся.

15 новых райённых кансультацый.

У часе сьвяткаваньня Міжнароднага Жаночага Дню (8 сакавіка) па лініі Нар. Кам. Аховы Здароўя БССР будзе адчынена 15 новых райённых кансультацый і 4 палявых ясьлі у нацыянальных сельсаветах.

Палепшаньне ўмоў работы на лесараспрацоўках.

Нар. Ком. Працы БССР выдаў пастанову аб мерах паляпшэньня ўмоў работы на лесараспрацоўках. Згодна гэтай пастановы, забараняецца адначасовая рубка і вывазка лесу з адной часткі дзялянкі, устанаўліваюцца прасёкі рубкі дрэў. Дзякуючы гэтай пастанове паляпшаюцца ўмовы працы на лесараспрацоўках.

Начлежны дом для бясспрытульных дзяцей.

Сёньня па Нова-Маскоўскай вуліцы адчыняецца начлежны дом на 20 бясспрытульных дзяцей. Дзеці раней будуць накіраваны ў лазню і ім будзе выдадзена адзеньне.

Трэба адкрыць беларускае бюро газэтных выразак.

Некаторыя ўстановы ў Менску, як, прыкл., Інбелкульт, Універсытэт і інш., атрымліваюць нават з далёкіх эўрапейскіх гарадоў—Брусэлю, Прагі, Бэрліну, прапановы аб сыстэматычным надсыланьні ім выразак са ўсёй эўрапейскай прэсы аб тых, ці іншых пытаньнях.

А тут у нас у Менску падобнага «газэтнага бюро» няма. У Маскве ёсьць усесаюзнае бюро газэтных выразак, але яно дае матар'ялы толькі па расейскай прэсе. Між тым патрэба ў гэткім бюро па БССР вельмі значная.

У нас ёсьць шмат грамадзкіх арганізацый, для якіх выключна важна асьвятляць сваю дзейнасьць на старонках друку, як важна таксама ведаць, што пішуць у менскай і ў правінцыяльных газэтах аб іх дзейнасьці. Ня меншую патрэбу адчуваюць у гэткім матар'яле большасьць наркаматаў, трэстаў і наогул савецкіх устаноў БССР.

У зьвязку з адсутнасьцю бюро выразак, «патрэбны прэсавы матар'ял прыходзіцца шукаць па ўсіх газэтах,—гэта марудна і часта не дасягае мэты, бо ня кожная арганізацыя можа выпісваць усе газэты Савецкай Беларусі, якіх у Менску і правінцыі ёсьць разам каля 15.

Трацім мы шмат чаго і ва ўсесаюзным маштабе, бо, за адсутнасьцю ў маскоўскім бюро матар'ялаў аб БССР, цэнтр слаба інфармаваны аб беларускіх справах.

Трэба арганізаваць падобнае бюро. Тым больш, што калі яго адкрыць пры якой колечы рэдакцыі, яно дасьць толькі чысты прыбытак. Заказы, трэба думаць, будуць паступаць ня толькі ад устаноў Савецкай Беларусі, але пры адпаведнай рэкляме і з іншых рэспублік.

Няма чаго казаць, што ў падобным інфармацыйным прадпрыемстве ня менш зацікаўлена і сама беларуская прэса. А. Цв—ч.

Рознае.

САВЕЦКІ ТЭЛЕГРАФНЫ АПАРАТ.

У Ленінградзе закончыліся спробы хутка пішучага тэлеграфнага апарату Шорына. Апарат дае 250 знакаў у хвіліну, а амэрыканскі—220 знакаў. Новы савецкі апарат будзе шырока выкарыстаны на тэлеграфе.

ДОЎГАВЕЧНАЕ ДРЭВА.

У Мэксыцы ёсьць аграмадзнае дрэва, якое лічыцца самым старым на сьвеце. Гэта—аграмадны баобаб, ствол якога мае ў папярэчніку 13 мэтраў. Век гэтага дрэва лічыцца ў 5-6 тысяч гадоў.

СТАРАДАЎНАЯ ЖЫВЁЛІНА.

У Англіі ў часе раскопак знайшлі шкілет плезіозаўра. Плезіозаўр—даўно вымершая жывёла. Вучоныя лічаць яго век да 200 мілёнаў гадоў. Шкілет у 5 мэтраў даўжыні добра захаваўся.

ГАДЗІНЬНІК-АЎТАМАТ.

У Нямеччыне пастаўлены на вуліцах гадзіньнікі са спэцыяльнай прыладай, якая аўтаматычна ўключае электрычнае сьвятло ў прыцемным раёне.

Сьвятло ўключаецца роўна праз 15 хвілін пасьля заходу сонца і выключаецца праз 15 хвілін пасьля ўсходу. Такі гадзіньнік заводзіцца раз у год. Па ім можна заўсёды дакладна ведаць час.

КАРТА ПАГОДЫ ПА РАДЫЁ.

Нядаўна паміж Аўстрыяй і Нямеччынай наладзілася рэгулярная перадача малюнкаў па радыё. Дзеля абслугоўваньня ўсіх зацікаўленых устаноў уведзена перадача карты пагоды эўрапейскага кантынэнту, якая складаецца нямецкай цэнтральнай мэтэорологічнай станцыяй. Карта дае становішча пагоды ўсёй Эўропы на бліжэйшы дзень.

Што слухаць па радыё.

НЯДЗЕЛЯ, 12-II.

6-00—6-30 „Чырвоная Зьмена" па радыё.
6-30—7-10 „Беларуская Вёска" „ „ „
7-10—7-40 Гутарка з хатнімі гаспадынямі на тэму: „Аб удзеле жанчын у жыл. каапэрацыі ў зьвязку з прадвыбарамі". Даклад. Гольд. Вассер.
7-40—8-10 Навіны радыё па радыё.
8-10—10-00 Канцэрт.

ПАНЯДЗЕЛАК, 13-II.

6-00—6-30 Гутарка па радыё-тэхніцы на тэму: „Практычныя [illegible] выконваньні ўсіліцеляў нізкай высчаты".
6-30—7-10 Беларуская радыё-газэта №27.
7-10—7-40 Гутарка 2-я з цыклю: „Савецкая законадасьць" на тэму „Як пабудован і працуе Сав. Суд". Дакл. Шпакоў.
7-40—8-10 Гутарка 6-я з цыклю: Да 10 гадавіны Чырв. арміі на тэму: „У чым моц Чырвонай арміі".
8-10—10-00 Канцэрт.

АЎТОРАК, 14-II.

6-00—6-30 Гутарка ЦБ краязнаўства: „Першыя беларускія краязнаўчыя арганізацыі".
6-30—7-10 Беларуская радыё-газэта №28.
7-10—7-40 Гутарка на тэму: „Паўночная паветраная экспэдыцыя".
7-40—8-10 Эспэранто радыё-газэта.
8-10—10-00 Канцэрт.

СУД.

Кулак наслужыць, як кот наплача.

У апошнія гады сяляне вёскі Крысіна, Койданаўскага раёну, пачалі адчуваць недахоп апалу. Адзін раз стары Сымон, ходзячы на балоце, прыкмеціў шмат торфу і запрапанаваў сялянам здабываць і ўжываць замест дроў торф. На адным з агульных сходаў сяляне абмеркавалі гэта пытаньне і арганізавалі тарфяное таварыства. Пачаўся заніс у сябры т-ва, пасыпаліся ўступныя і паявыя ўзносы. За кароткі час амаль уся вёска ўступіла ў таварыства. Кулак Мікалай Арціпэўскі, які мае 27 дзесяцін зямлі, скарыстаў гэты момант і таксама пралез у таварыства, пры чым стаў на чале праўленьня таварыства.

Разгарнулася праца: на балотах зьявіліся сотні кубоў торфу, распачаўся продаж торфу іншым арганізацыям і прыватным асобам. Калі Арціпэўскі прадаў першую партыю торфу ў 200 кубоў і атрымаў за гэта звыш 2 т. р., то павёў далей справы, не даючы ніякай справаздачы сваім выбаршчыкам. У хаце Арціпэўскага пайшлі папойкі нават пад музыку.

— А скажы, дзядзька Сымон, чаго гэта Арціпэўскі вельмі часта гуляе, зьбірае гасьцей, пянствуе, пыталіся сяляне ў першага арганізатара т-ва старога Сымона.

— Вось дзіва! А ты ня бачыш, што Арціпэўскі прадае торф, атрымлівае грошы: чаму-ж яму ня гуляць,—адказваў Сымон.

Цэлы год кіраваў Арціпэўскі тарфяной справай, не даючы нікому справаздачы, заўсёды ўхіляўся ад падлікаў і, урэшце, заблытаў грашовую справаздачу, каб схаваць сляды растраты ў суме звыш тысячы руб.

Рэвізійная камісія выявіла растрату, падлогі на выдачу розных выдаткаў і прапажу маёмасьці і інвэнтару, які знаходзіўся ў распараджэньні Арціпэўскага.

Менскі акруговы суд прыгаварыў Мікалая Арціпэўскага на тры гады зьняволеньня з суровым адмежаваньнем. Дастасаваўшы да асуджанага амністыю ў адзнаку 10-хгадавіны Кастрычнікавае рэвалюцыі, суд зьменшыў Арціпэўскаму кару напалову, а ўзабяспеку грамадзянскага іску налажыў на маёмасьць яго арышт. Д. Кастроў.

СУДОВАЯ ХРОНІКА.

За нядбайства.

Лясьнік Капыльскага лясьніцтва Іван Канстанцінаў займаў пасаду лясьніка ў працягу аднаго году, але ў лес ніколі не ходзіў, а працаваў на гаспадарцы. У выніку гэтага ў абходзе Канстанцінава ўстаноўлена пасечка лесу на суму звыш 1000 р.

Менскі акруговы суд прыгаварыў Івана Канстанцінава на год зьняволеньня, але на аснове амністыі ад пакараньня вызваліў.

Любіцель радыё.

Грамадз. г. Менску Уладзімер Бушмакін у таварыстве „Прыхільнік Радыё" пакраў розныя рэчы на суму сто руб. Менскі акруговы суд прыгаварыў Уладзімера Бушмакіна на тры гады зьняволеньня, але, прымаючы пад увагу, што пакрадзеныя часткі зьвернуты, скараціў кару да 5 месяцаў і па амністыі ад трыманьня пад вартай вызваліў.

Апавяшчэньні.

ДОМ АСЬВЕТЫ:

— Адбываецца запіс у гурток радыё і фото і продужан запіс у сангурток, эспэранто і дзіцячы драмгурток. Гурток эспэранто пачынае працу з 16 лютага.

— Сёньня а 12 гадз.—чарговыя заняткі ўсіх 4-х вайсковых гурткоў. Адбудуцца спаборніцтвы на вылучэньні лепшых стралоў для прыняцьця ўдзелу ў конкурсе, які наладжвае ЦП Белпрацасьвяты. Лепшыя стралкі будуць прэміраваны.

— Пачынаецца падрыхтоўка да шахматна-шашачнага турніру. Гра будзе праводзіцца ад 6 гадз. увеч. штодня ў 1 пакоі.

ЗАКОНЫ І ЗАГАДЫ ЎРАДУ БССР.

ПАСТАНОВА

Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў БССР

пра зьмену артыкулаў 4 і 10 пастановы ЦВК і СНК БССР „Аб самаабкладаньні насельніцтва."

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляюць: запісаць артыкулы 4 і 10 пастановы ЦВК і СНК БССР за 14 студзеня 1928 году „Аб самаабкладаньні насельніцтва" („Сав. Беларусь" № 14 за 1928 г. у наступнай рэдакцыі:

„Арт. 4. Самаабкладаньне дазваляецца і ў грашовай і ў натуральнай форме, а таксама працоўным удзелам.

Сельскія гаспадарні, звольненыя ад сельска-гаспадарчага падатку, прыцягваюцца да самаабкладаньня толькі ў відзе працоўнага ўдзелу.

Арт. 10. Не позьней трох дзён ад дня атрыманьня пастановы агульнага сходу грамадзян населішча аб самаабкладаньні, сельскі савет з удзелам прадстаўніка сельскага камітэту узаемадапамогі робіць раскладку агульнай сумы самаабкладаньня паміж паасобнымі гаспадаркамі грамадзянамі дванага населішча, прычым захоўваюцца наступныя правілы: раскладка робіцца прапарцыянальна суме сельска-гаспадарчага, і прамысловага і падаходнага падатку, якія плацяць даную гаспадарку або асобаю на працягу году. Гаспадарні, з якіх зьнят сельска-гаспадарчы падатак, абкладаюцца прапарцыянальна палове сумы падлічанага сельска-гаспадарчага падатку. Саматужнікі, з якіх зьнят падатак, абкладаюцца на сярэдняй стаўцы сельскіх гаспадарак, ня падлічаных сельска-гаспадарчага падатку".

Увагу да артыкулу 10-га пакінуць у чынай рэдакцыі.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. Чарвякоў.
Старшыня Савету Народных Камісараў БССР М. Галадзед.
Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. Хацкевіч.
11 лютага 1928 г.
г. Менск.

ПАСТАНОВА

Савету Народных Камісараў БССР

аб назначэньні т. БЭНЭКА, К. Ф., Старшынёю Арбітражнае Камісіі пры Эканамічнай Нарадзе БССР.

Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляе назначыць тав. Бэнэка, Казіміра Францавіча, Старшынёю Арбітражнае Камісіі пры Эканамічнай Нарадзе БССР.

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР М. Галадзед.
Кіраўнік Спраў Савету Народных Камісараў і Эканамічнае Нарады БССР М. Мароз.
6 лютага 1928 г.
г. Менск.

ПАСТАНОВА

Савету Народных Камісараў Беларускае ССР

пра парадак устанаўленьня праў на млыны ўмоўнага ўладаньня.

Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. Спыніць з 1 сакавіка 1928 году прыём заяў ад умоўных уладароў млыноў і ад выканаўчых камітэтаў пра ўстанаўленьне праў на млыны ўмоўнага ўладаньня.

2. Запрапанаваць Эканамічнай Нарадзе пры СНК БССР разгледзець усе заявы пра млыны ўмоўнага ўладаньня і вырашыць пытаньні пра ўстанаўленьне праў на гэтыя млыны не позьней 1 верасня 1928 г.

3. Пастановы Эканамічнае Нарады пры Савеце Народных Камісараў БССР зьяўляюцца канчатковымі і ня могуць быць абскаржаны ні зацікаўленымі выканаўчымі камітэтамі, ні былымі ўладарамі.

Нам. Старшыні Савету Народных Камісараў БССР М. Карклін.
Кіраўнік Спраў Савету Народных Камісараў і Эканамічнае Нарады БССР М. Мароз.
30 студзеня 1928 г.
г. Менск.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Центрального Исполнительного Комитета и СНК БССР

об изменении ст. ст. 4 и 10 постановления ЦИК и СНК БССР „О самообложении населения".

Центральный Исполнительный Комитет и Совет Народных Комиссаров БССР постановляют: изложить ст. ст. 4 и 10-ю постановления ЦИК и СНК БССР от 14 января 1928 г. „О самообложения населения" («Сав. Беларусь» № 14 за 1928 г.) в следующей редакции:

„Ст. 4-я. Самообложение допускается как в денежной, так и в натуральной форме, а также в виде трудового участия.

Крестьянские хозяйства, освобожденные от сельско-хозяйственного налога, привлекаются к самообложению только в виде трудового участия.

Ст. 10-я. Не позднее 3-х дней со дня получения постановления общего схода граждан селения о самообложении, сельский совет с участием представителя крестьянского комитета взаимопомощи делает раскладку общей суммы самообложения между отдельными хозяйствами и гражданами данного селения, причем сохраняются следующие правила: раскладка производится пропорционально сумме сельскохозяйственного, промыслового и подоходного налогов, уплачиваемых данным хозяйством или лицом в течение года. Хозяйства, освобожденные от сельско-хозяйственного налога, облагаются пропорционально половине начисленных на них сумм сельско-хозяйственного налога. Кустари, освобожденные от налога, облагаются в размере средней ставки крестьянских хозяйств, освобожденных от сельско-хозяйственного налога».

Примечание к ст. 10-й оставить в действующей редакции.

Председатель Центрального Исполнительного Комитета БССР А. Червяков.
Председатель Совета Народных Комиссаров БССР Н. Голодед.
Секретарь Центрального Исполнительного Комитета БССР А. Хацкевич.
11 февраля 1928 г.
г. Минск.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Совета Народных Комиссаров БССР

о назначении т. БЕНЕКА, К. Ф., Председателем Арбитражной Комиссии при Экономическом Совещании БССР.

Совет Народных Комиссаров БССР постановляет назначить т. Бенека, Казимира Францевича, Председателем Арбитражной Комиссии при Экономическом Совещании БССР.

Председатель Совета Народных Комиссаров БССР Н. Голодед.
Управляющий Делами Совета Народных Комиссаров и Экономического Совещания БССР М. Мороз.
6 февраля 1928 г.
г. Минск.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Совета Народных Комиссаров Белорусской ССР

о порядке установления прав на мельницы условного владения.

Совет Народных Комиссаров БССР постановляет:

1. Прекратить с 1 марта 1928 года прием заявлений от условных владельцев мельниц и от исполнительных комитетов об установлении прав на мельницы условного владения.

2. Предложить Экономическому Совещанию при СНК БССР рассмотреть все заявления о мельницах условного владения и разрешить вопросы об установлении прав на эти мельницы не позже 1 июня 1928 года.

3. Постановления Экономического Совещания при Совете Народных Комиссаров БССР являются окончательными и не могут быть обжалованы ни заинтересованными исполнительными комитетами, ни бывшими владельцами.

Зам. Председателя Совета Народных Комиссаров БССР М. Карклин.
Управляющий Делами Совета Народных Комиссаров и Экономического Совещания БССР М. Мороз.
г. Минск. 30 января 1928 г.

Адказны рэдактар М. КУДЗЕЛЬКА.

АБАВЯЗКОВАЯ ПАСТАНОВА № 8

Менскага Гарадзкога Савету

8 ЛЮТАГА 1928 ГОДУ

АБ АРГАНІЗАЦЫІ, ПАРАДКУ ЎТРЫМАНЬНЯ ХЛЕБАПЯКАРНЯЎ, БУЛАЧНЫХ І ЦУКЕРНІЎ.

Менскі Гарадзкі Савет пастанаўляе: устанавіць наступныя правілы аб арганізацыі і парадку ўтрыманьня хлебапякарняў, булачных і цукерняў.

1. Хлебапякарні, булачныя, бараначныя, макаронныя, цукерні, фабрыкі па вырабу цукеркаў і пернікаў могуць адчыняцца і пераводзіцца з аднаго памяшканьня ў другое ня інакш, як з дазволу санагляду Акруговай Інспэктуры Аховы Здароўя, па падставе актаў агляду камісіі у складзе: гарадзкога санітарнага доктара, гарадзкога архітэктара і пажарнай інспэкцыі.

Увага: Выданыя акруговай інспэкцыяй аховы здароўя пасьведчаньні на дазвол павінны хавацца ў сапраўдных установах і павінны быць прадстаўлены санагляду ці міліцыі па іх запатрабаваньні.

2. Пералічаныя ў 1-м пункце правілаў установы могуць быць арганізаваны ў памяшканьнях, маючых вышыню ня менш 2,5 м.

3. Ад дзяровых рэтыярадных і намыйных ям, а таксама ад пуняў для жывёлы ўстановы павінны знаходзіцца ня бліжэй 6,40 м.

4. Магазыны пры хлебапякарнях для продажу гатовых харчоў павінны быць сухія, сьветлыя, сьцены і столь павінны быць выбелены ці выкрашаны масьлянаю фарбаю, пры чым бяліць трэба ня менш як 2 разы ў год. Аклейваньне сьцен паперай ці абоямі—забараняецца. Падлогі павінны быць асфальтавыя, бэтонныя і інш. ці драўляныя, бяз шчылін і выкрашаны.

5. Майстэрні і магазыны павінны ўтрымлівацца ў чыстаце і ахайнасьці.

6. Магазыны ня могуць быць месцам начлегу. Ніякіх іншых прадметаў, апроч неабходнай мэблі, хлебных прадуктаў і малака, у іх не павінна быць.

7. Для складаньня кавалкаў хлеба, скарынак, крошак і іншых рэшткаў у майстэрнях і магазынах павінны быць спэцыяльныя скрыні; складаньне і хаваньне гэтых рэшткаў на падлозе ці на паліцы прыпаўку і шафы—забараняецца.

8. Хлебныя прадукты павінны складацца на паліцах, сталах і шафах і абавязкова прыкрывацца ці завешвацца чыстымі ручнікамі, марлай, а малако павінна хавацца ў шафе. Складаньне на падлозе хлебных прадуктаў—забараняецца.

9. Выдача тавараў у цукернях робіцца лапаткай ці шчыпцамі.

10. У цукернях, аддзяленьнях хлебапякарняў, а таксама ў тых аддзяленьнях цукерных і цукерачных устаноў, дзе гатуюцца прадукты, сьцены майстэрняў на вышыні 1,66 м. ад падлогі павінны быць выкрашаны масьлянай фарбай.

11. Майстэрні ня могуць быць месцам для гатаваньня і прыёму харчоў, начлегу, дзённага адпачынку; хаваньне ў майстэрнях вопраткі рабочых і наогул якіх-небудзь рэчаў і прадметаў, якія ня маюць адносін да вытворчасьці, забараняецца. Запас мукі і іншых прадуктаў у майстэрнях не павінен быць большы, колькі патрабуецца ў дзень, а мука павінна складацца на драўляных падмостках.

12. На ўласьнікаў хлебапякарняў усклядаецца абавязак сачыць за зьнішчэньнем мышэй, пацукоў і кузурак у іх установах.

13. Скрыні для цеста павінны быць зроблены з добра выструганых і шчыльна зьбітых дошчак з гэткімі-ж накрыўкамі. Скрыні неабходна штодня абчышчаць скрэбламі.

14. Пасьцілкі з палатна для хлеба і накрывалкі з палатна павінны быць заўсёды чыстымі.

15. Усё ўжываемае ў майстэрні начыньне павінна ўтрымлівацца ў поўнай чыстаце і ахайнасьці; мядзянае начыньне павінна быць добра вылуджана.

16. Курыць у майстэрнях забараняецца.

17. Для мыцьця рук у майстэрнях павінны быць рукамыйнікі ці зьлівы пад вадаправоднымі кранамі, чыстыя ручнікі і мыла. Мыцьцё рук у лаханках—забараняецца.

18. Усе матар'ялы, ужываемыя ў установах, як: мука, масла, яйкі, дрожджы, цукер, малако, сок, садавіна, канфітуры павінны быць сьвежымі, добрай якасьці і хавацца ў чыстай зачыненай пасудзе. Мука павінна быць добра прасеяна, сухая, ня тухлая і бяз усякіх прымешак.

19. Вада павінна быць з вадаправоду ці са студні, прызнаная годнай для ўжываньня санаглядам. Калі ў майстэрнях няма вадаправодных кранаў, вада павінна ўтрымлівацца ў чыстых рэзэрвуарах ці кадушках з кранамі і шчыльнымі накрыўкамі.

20. Павозкі, вазы, ручныя каламашкі для развозкі хлеба павінны быць зачыненымі, утрымлівацца ў чыстаце і ахайнасьці. Павозкі павінны быць з накрыўкамі, павозкі і вазы павінны мець асобныя сядзеньні для возьнікаў.

21. Гэтыя правілы павінны быць вывешаны па відным месцы ва ўсіх прадпрыемствах.

22. Нагляд за выкананьнем гэтых правілаў усклядаецца на санагляд і міліцыю.

23. Вінаватыя ў невыкананьні гэтых правілаў будуць карацца штрафам у адміністрацыйным парадку да 100 руб. ці прымусовымі работамі да 1-го месяца.

24. Гэтая пастанова набывае моц праз 7 дзён з дня абвяшчэньня.

Старшыня Менскага Гарадзкога Савету ЯЦКЕВІЧ.
Сэкратар ПАСЫНКОЎСКІ.

ТЭАТР-КІНО.

БЕЛАРУСКІ ДРУГІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР.
Нядзеля, 12-II. „Бакханні", трагедыя ў 3-х дзеях. Паказ для пэфтаварыства Дзяржстраху. Пачатак а 8 з пал. гадз. вечара.

КІНО-ТЭАТР «КУЛЬТУРА». — Грандыёзны фільм — „Из-под сводов мечети". Драма ў 7 частк. Наступная пастаноўка—„Конец Санкт-Петербурга".

КІНО „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА". Мастацкі баявік—вялікая ўсходняя пастаноўка „Трижды проданная" („ТАМИЛА"). У 7 частк. Штодня—4 сэансы.

КІНО «ПРАЛЕТАРЫ». — З-ці ТЫДЗЕНЬ У МЕНСКУ! — —) „ВАР'ЕТЭ". (— Пачатак сэансаў у 7, 8 г. 45 хв. і 10 г. 30 хв. увечары.

КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ". Грандыёзны трукавы фільм „Отрезанные от мира". 1-я серыя ў 8 частк.

Дзяржаўнае Выдавецтва